

Facultade de Filoloxía e Tradución

(*)

Horarios

Horarios

http://webs.uvigo.es/fft/index.php?option=com_rokdownloads&view=folder&Itemid=74

Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios

Materias

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V01G400V01901	Morfoloxía da lingua galega	1c	6
V01G400V01902	Fonética e fonoloxía da lingua galega	1c	6
V01G400V01903	Sintaxe da lingua galega I	2c	6
V01G400V01904	Lexicoloxía e fraseoloxía da lingua galega	2c	6
V01G400V01911	Historia e historiografía da lingua española	1c	6
V01G400V01912	Lexicografía do español	1c	6
V01G400V01913	Fonética e fonoloxía da lingua española	2c	6
V01G400V01914	Variedades do español	2c	6
V01G400V01921	Literatura medieval galego-portuguesa	1c	6
V01G400V01922	Literatura dos 'Séculos Escuros' e do século XIX	1c	6
V01G400V01923	Análise das obras centrais do período Nós	2c	6
V01G400V01924	Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo	2c	6
V01G400V01931	Literatura española medieval	1c	6
V01G400V01932	Literatura española do século XVI	1c	6
V01G400V01933	Literatura española do século XVII	2c	6

V01G400V01934	Literatura española dos séculos XVIII-XIX	2c	6
V01G400V01961	Estética: Palabra e imaxe	1c	6
V01G400V01962	Prácticas textuais: Narración	1c	6
V01G400V01963	Xéneros	2c	6
V01G400V01964	Prácticas textuais: Escritura dramática	2c	6
V01G400V01981	Língua portuguesa III	1c	6
V01G400V01983	Língua portuguesa IV	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Morfoloxía da lingua galega				
Materia	Morfoloxía da lingua galega			
Código	V01G400V01901			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Rodríguez Guerra, Alexandre			
Profesorado	Fernández Salgado, Xosé Antonio Rodríguez Guerra, Alexandre			
Correo-e	xandre@uvigo.es			
Web	http://webh03.webs.uvigo.es/alexandre-rodriguez-guerra/			
Descrición xeral	Aproximación ás principais características léxico-gramaticais no eido morfolóxico da lingua galega.			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
B10	Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, aínda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
C1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
C2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
C5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
C8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
D1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D5	Capacidade de xerar novas ideas.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Saber delimitar os feitos morfolóxicos na lingua galega	A1 A2 A5	B1 B7 B10	C1 C2 C5 C8	D1 D2 D5 D8 D10 D11 D12
Dominar os conceptos esenciais da análise morfolóxica nos procesos flexivos e derivativos na lingua galega	A1 A2 A5	B1 B10	C1 C2 C5 C8	D1 D2 D5 D8 D10 D11 D12

Contidos

Tema

1. Morfoloxía da lingua galega	1.1. Introducción 1.2. Breve gramaticografía da lingua galega
2. A flexión en galego	2.1. Palabras flexivas 2.1.1. A flexión nominal 2.1.2. A flexión verbal
3. A formación de palabras en galego	3.1. A derivación 3.2. A composición 3.3. A parasíntese 3.4. Outros procesos de formación de palabras
4. Outros aspectos de morfoloxía galega	4.1. Os neoloxismos en galego

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Resolución de problemas	14	14	28
Lección maxistral	24	50	74
Traballo tutelado	6	38	44
Probas de resposta curta	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Desenvólvense o primeiro día de aulas e, nelas, realízase un percorrido explicativo polos eixes sobre os que pivotará o curso. Entregarase un cronograma da materia. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL tamén pode asistir a esta sesión. En todo caso o docente faralles chegar o cronograma da materia.
Resolución de problemas	Actividade en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados cos contidos da materia. Empregaranse como complemento da lección maxistral. Nalgunha ocasión pódense entregar anticipadamente para que o alumnado os poida preparar con certo adianto. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL disporá na plataforma Faitic das prácticas, que deberá entregar no prazo que se marque. Despois, o profesor, en función da natureza do exercicio, devolveraaas corrixidas, fornecerá un solucionario de autocomprobación ou fixará unha titoría para explicalas.
Lección maxistral	Nela o docente exporá os contidos da materia, bases teóricas e lecturas relacionadas con elas, directrices ou explicacións a partir dos exercicios prácticos. Aconséllase levar os contidos da materia ó día. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL disporá na plataforma Faitic dos materiais necesarios para preparar todos os contidos que se desenvolvan. Empregaranse, para iso, ficheiros en formato pdf (por veces o profesor tamén os poderá enviar por correo electrónico).
Traballo tutelado	Cada discente elaborará individualmente un traballo escrito sobre o punto 4 do temario seguindo as indicacións do profesor. Todo o alumnado (presencial e SEMIPRESENCIAL) entregará unha copia en papel e subirá a versión definitiva do traballo á plataforma Faitic. O segundo e o terceiro día de aulas dedicaranse a explicar a metodoloxía deste traballo. Por iso é moi recomendable para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL asistir polo menos a unha desas sesións (se alguén non puiden ir a ningunha, deberá fixar unha titoría co docente).

Atención personalizada**Metodoloxías Descrición**

Traballo tutelado Alén das indicacións precisas que se proporcionarán o segundo e terceiro día de aulas para poder desenvolver o traballo, ó longo do curso atenderanse, tanto na aula coma no despacho nas horas de titoría, as consultas individuais que haxa verbo da súa elaboración. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL poderá realizar as consultas sobre a elaboración do traballo a través da plataforma Faitic, do correo electrónico ou, preferiblemente, nalgunha titoría. Se a cantidade de alumnado semipresencial así o aconsellar, poderase realizar algunha titoría en grupo, tipo seminario.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Resolución de problemas	Ó longo do cuadrimestre especificaranse as actividades prácticas que serán avaliadas. É preciso que se vaian entregando dentro dos límites que se poñan. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL esta epígrafe alcanza un 17% da cualificación final, por iso deberá levar a cabo algunha práctica avaliable a maiores ou realizar máis exhaustivamente algunha das que se propoñan (sempre seguindo as indicacións do docente).	12	A2 A5	B1 B7	C1 C2 C5	D1 D2 D5 D8 D10 D11 D12
Lección maxistral	Valorarase a asistencia regular cunha participación activa nas aulas maxistrais. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL este 5% da nota sumárase na metodoloxía "Resolución de problemas e/ou exercicios".	5	A1 A5	B1 B7	C2 C5 C8	D5 D11
Traballo tutelado	O traballo, individual, é obrigatorio tanto para o alumnado presencial coma para o SEMIPRESENCIAL. A data límite de entrega coincidirá coa data do exame (en cada unha das dúas edicións das actas). Todo o alumnado (presencial e SEMIPRESENCIAL) deberá expoñer oralmente na aula o seu traballo (suporá un 5% do valor deste punto). A exposición durará, aproximadamente, dez minutos e nela non se poderá ler. Poderase empregar un pequeno guión ou acompañar a exposición de axudas audiovisuais, mais a presentación oral non pode constituír a simple lectura deste material.	38	A1 A2 A5	B1 B7 B10	C1 C2 C5 C8	D1 D2 D5 D8 D10 D11 D12
Probas de resposta curta	O alumnado que opte pola avaliación continua (tanto presencial coma SEMIPRESENCIAL) realizará unha proba escrita -sempre presencial- na data oficial proposta no calendario da FFT (para calquera das dúas edicións das actas) sobre os contidos teórico-prácticos da materia. Se as circunstancias así o aconsellaren, poderase realizar un exame parcial previo, liberador de materia (na mesma data para todo o alumnado de avaliación continua).	45	A1 A2 A5	B1 B7 B10	C1 C2 C5 C8	D1 D2 D5 D8 D10 D11 D12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todo o alumnado deberá decidir ó comezo do curso se opta por un sistema de avaliación continua ou por outro de avaliación única.

-Avaliación continua (para quen (a) asista regularmente ás aulas presenciais e (b) entregue as tarefas respectando os prazos e as indicacións do profesor -(a) e (b) para o alumnado presencial e só (b) para o SEMIPRESENCIAL-): para poder facer a media final ponderada, haberá que superar traballo, exame escrito e prácticas avaliadas. Todas as prácticas, actividades e traballos solicitados polo docente teñen que se entregar, para poder ser avaliados, nos prazos marcados. Os discentes que non perdan o dereito á avaliación continua poderán recuperar na segunda edición das actas (xullo), na data fixada pola FFT, aquelas probas que non superasen na primeira edición das actas (maio). Se por causa xustificada algún alumno/a non pode cumprir co requisito (a), deberallo comunicar ó docente, que poderá propoñer outras actividades compensatorias.

-Avaliación única (para o alumnado que opte por ela ou para quen non cumpra cos requisitos para a avaliación continua, ou renuncie a ela): poderase superar a materia, en calquera das dúas edicións de actas (maio e xullo), a través dun exame final escrito de todos os contidos teórico-prácticos da materia [60%] (que se realizará nas datas fixadas pola FFT no seu calendario oficial) e mais dun traballo (seguindo as indicacións do docente) [40%]. Cómpre superar tanto o exame coma o traballo (en cada unha das convocatorias) para poder aprobar a materia. Aínda que se opte por un sistema de avaliación única aconséllase a asistencia ás aulas.

A copia ou o plaxio, total ou parcial, será avaliado cun cero na proba (traballo, práctica ou exame) en que se detecte. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

Todas as consultas realizadas por correo electrónico serán atendidas no horario de titorías.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Álvarez Blanco, R. (coord.), **Atlas Lingüístico Galego. II**, ILG/FPBdlM, 1995

Álvarez, R.; H. Monteagudo e X. L. Regueira, **Gramática galega**, 2ª, Galaxia, 1995

Álvarez, R. e X. Xove, **Gramática da lingua galega**, Galaxia, 2002

Cidrás, Francisco e Francisco Dubert-García, **A gramática galega, un río de curso curto e sinuoso. Panorama histórico dos estudos gramaticais sobre o galego**, 2017

Dubert García, F., **Aspectos do galego de Santiago de Compostela**, Univ. de Santiago de Compostela, 1999

Fábregas Alfaro, A., **La morfología. El análisis de la palabra compleja**, Síntesis, 2013

Fernández Rei, F. (coord.), **Atlas Lingüístico Galego. I**, ILG/FPBdlM, 1990

Freixeiro Mato, X. R., **Gramática da lingua galega. II. Morfosintaxe**, 2ª, A Nosa Terra, 2003

González Pereira, M. e F. Albertuz Carneiro, **"Morfoloxía"**, Xerais, 2000

López Viñas, X. et al., **Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión**, 2ª, Baía, 2011

Pena, J., **"La palabra: estructura y procesos morfológicos"**, Verba 18, 1991

Rio-Torto, G. et al., **Gramática derivacional do português**, Univ. de Coimbra, 2013

Bibliografía Complementaria

García Gondar, F. (dir.), **BILEGA. Bibliografía informatizada da lingua galega**, CILL-RP,

Louredo Rodríguez, Eduardo, **Cambio lingüístico e morfoloxía: aproximación ao galego da comarca do Ribeiro**, 2018

Nas aulas forneceranse referencias bibliográficas máis específicas,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español I/V01G400V01101

Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español II/V01G400V01202

Lingua e comunicación oral e escrita: galego/V01G400V01301

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Fonética e fonoloxía da lingua galega				
Materia	Fonética e fonoloxía da lingua galega			
Código	V01G400V01902			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Fernández Salgado, Xosé Antonio			
Profesorado	Fernández Salgado, Xosé Antonio			
Correo-e	xsalgado@uvigo.es			
Web	http://https://uvigo.academia.edu/Xos%C3%A9AntonioFern%C3%A1ndezSalgado			
Descrición xeral	Pártese da delimitación e caracterización das dúas disciplinas, Fonética e Fonoloxía, e abórdase logo a descrición do sistema vocálico galego, tónico e átono, a sílaba e os ditongos, o sistema consonántico, para rematar no nivel suprasegmental con todo o referido á prosodia. Dedícase especial atención á mellora da fonética e da prosodia do alumnado, alí onde son máis apreciadas as interferencias do castelán, coa proposta de actividades de carácter oral.			

Competencias	
Código	
A1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudiantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
C1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
C5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
C8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
C17	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.
C21	Coñecemento teórico e práctico da fonética e da fonoloxía do galego, español e portugués.
D1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D5	Capacidade de xerar novas ideas.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Identificar, reproducir e describir os sons do galego.	A5 B7 C1 D5 C5 D8 C17 C21
Interpretar procesos de variación e cambio fonéticos e fonolóxicos en galego	A1 B2 C1 D1 B7 C17 D10 C21
Transcribir fonolóxicos e foneticamente textos do galego de diferente tipo.	A1 B1 C1 D1 C17 D2 C21 D11

Coñecer e aplicar os conceptos, técnicas e métodos de análise da compoñente fónica da lingua galega, e presentar o seu resultado tanto oralmente como por escrito, seguindo as convencións académicas.	A2	B2 B7	C5 C8 C21	D1 D11 D12
Ser capaces de sensibilizar na apreciación da diversidade lingüística e eliminar prexuízos lingüísticos, sobre todo no nivel fónico da lingua.	A1			D12

Contidos

Tema	
I. A análise fonética e fonolóxica do galego.	1. Fonética e Fonoloxía: definición e caracterización. Sons, fonemas e grafías. A transcripción dos sons: os alfabetos fonéticos (AFI e RFE). 2. Fonética da lingua galega. Subdisciplinas: fonética acústica, fonética articulatória e fonética auditiva. Descrición articulatória dos sons lingüísticos do galego. 3. Fonoloxía estrutural da lingua galega. Os fonemas. Delimitación e definición. Segmentación e conmutación. Oposición e trazos distintivos. Neutralización e arquifonemas.
II. O sistema vocálico.	1. A posición tónica: fonemas e realización. Contextos en que aparece /E, e, O, o/. Fenómenos de variación e interferencia. 2. A posición átona. As vogais pretónicas /E, O/. A realización das vogais postónicas. Fenómenos de variación: modificación, adición e supresión.
III. O sistema consonántico	1. Estrutura do sistema do galego común e outros sistemas. 2. Fenómenos de variación nas consoantes oclusivas (os grupos cultos, a gheada), nas sibilantes (o seseo, o rotacismo, a aspiración), nas nasais (o n velar), nas líquidas (o ieísmo) e nas vibrantes (metátese).
IV. A sílaba. Ditongos, tritongos e hiatos	1. A sílaba: concepto, estrutura e tipos. 2. Ditongos, tritongos e hiatos: definición e caracterización. Fenómenos de variación.
V. A prosodia do galego	1. A fonética sintáctica: o sandhi externo. Resultados de encontros de vogal + vogal, consoante + vogal e consoante + consoante: fenómenos máis frecuentes. 2. Acento e entoación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	18	39	57
Resolución de problemas de forma autónoma	24	55	79
Actividades introdutorias	2	7	9
Eventos científicos	0	1	1
Probas de resposta curta	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1
Outras	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Son as horas que o docente dedica a expoñer contidos da materia e as directrices e bases teóricas dos traballos, exercicios, comentarios e transcripcións fonéticas que deberá facer o alumnado. Recoméndase que cando o profesor facilite por adiantado fotocopias ou outro material o alumnado traia previamente traballado ese material. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL disporá dos materiais necesarios para avanzar en cada unidade temática na plataforma de ensino virtual Faitic ou, no seu caso, en fotocopia ou PDF; o profesor poderá facerllos chegar tamén a través de e-mail. Segundo dispoñibilidade de aulas na Facultade, existe a posibilidade da súa gravación en vídeo.
Resolución de problemas de forma autónoma	O docente entregará actividades en que se formulan problemas e /ou exercicios relacionados con contidos da materia, que complementan as leccións maxistrais. Préstase especial atención á transcripción e ó comentario fonéticos de textos de diferente tipo e rexistro. Naqueles casos en que o profesor entregue previamente os exercicios, recoméndase que o/a alumno/a os traia traballados. O profesor dará indicación daqueles que son avaliábles. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL o profesor colgará no Faitic ou fará chegar vía e-mail estas actividades e deixará un tempo prudencial para a súa resolución. Despois, enviaranse as solucións para a súa autocomprobación.

Actividades introductorias Son actividades que se realizan o primeiro día de clase, encamiñadas a expoñer os obxectivos e presentar os contidos e principais tarefas do curso así como a bibliografía da materia. Especificamente pídesse ó alumnado a familiarización o antes posible cos símbolos fonéticos do AFI, dos cales se reparte material de estudo ese día.

Sería conveniente que o alumnado SEMIPRESENCIAL acudise a esta sesión de presentación. Ese día dáse material fotocopiado da materia.

Eventos científicos Son horas dedicadas polo alumnado a acudir a conferencias, charlas, exposicións, mesas redondas, debates etc. realizados por relatores/as de prestixio, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Poden ser fóra do horario escolar.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Existe a posibilidade para o alumnado SEMIPRESENCIAL da gravación en vídeo das clases maxistrais.
Resolución de problemas de forma autónoma	O docente terá titorías individualizadas ou en pequeno grupo cando así o requira o alumnado en canto ás directrices que debe seguir na resolución de actividades ou nos comentarios dos erros cometidos nas prácticas que se manden entregar como parte da avaliación. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL realizaranse tres sesións presenciais, tipo SEMINARIO, distribuídas ó longo do cuadrimestre (a convir entre profesor e alumno), co fin de que o alumnado poida solucionar dúbidas e solicitar explicacións sobre puntos concretos do temario. Así mesmo será atendido en horas de tutoría vía e-mail na maior rapidez posible.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Lección maxistral	Valorarase a asistencia ás clases sempre e cando sexa máis do 80% delas, así como a participación activa nelas. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL esta puntuación súmase á parte "Resolución de problemas ou exercicios"	5	A2 B7 C1 D5 A5 C21 D12
Resolución de problemas de forma autónoma	Durante o curso, o docente especificará que actividades prácticas das propostas son avaliábeis. Especificamente, o estudante deberá entregar nas datas indicadas a transcripción fonética estreita de 4 textos propostos polo docente e, obrigatoriamente, o resumo crítico de tres artigos que se indican na "Bibliografía" (antes do 12 de decembro). Tamén se valorará a participación activa na resolución das outras actividades. O alumnado de avaliación única deberán realizar obrigatoriamente un "Traballo titorado", para o cal deberán pórse en contacto co profesor. O dito anteriormente é tamén válido para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL.	25	A1 B1 C1 D1 A5 B7 C5 D2 C17 D8 C21 D11
Probas de resposta curta	Realizarase unha proba escrita de resposta curta na última semana de clase (provisionalmente o 12 de decembro) sobre os contidos teórico-prácticos da materia. Esta proba coincidirá o mesmo día cás probas de resposta longa. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL realizará os exames sempre de xeito presencial na mesma data có resto do alumnado. O alumnado de avaliación única, sexa semipresencial ou presencial, realizará este exame escrito na data que dispoña o calendario oficial de exames de decembro/xaneiro da Facultade.	30	B2 C1 D1 B7 C5 D2 C8 D10 C17 C21
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realizarase unha proba escrita de resposta longa na última semana de clase sobre os contidos teórico-prácticos da materia (provisionalmente o 12 de decembro). Esta proba coincidirá o mesmo día cás probas de resposta curta. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL realizará os exames sempre de xeito presencial na mesma data có resto do alumnado. O alumnado de avaliación única, sexa semipresencial ou presencial, realizará este exame escrito na data que dispoña o calendario oficial de exames de decembro/xaneiro da Facultade.	30	B2 C1 D2 B7 C5 D10 C8 C17 C21
Outras	Realizarase unha proba oral na semana final do cuadrimestre. Nela o estudante deberá demostrar que domina o estándar fónico galego, sobre todo os trazos fónicos individualizadores. Será necesario superar esta proba para aprobar a materia.	10	C1 D2 C17 C21

Outros comentarios sobre a Avaliación

Existen dous sistemas de avaliación da materia: a) **Avaliación continua**, para o alumnado que asista regularmente ás clases presenciais, e realice e entregue as tarefas de avaliación indicadas polo profesor en tempo e forma. É obrigatorio

entregar os tres resumos de bibliografía antes do 12 de decembro. A puntuación final obterase da suma das porcentaxes das puntuacións expresadas arriba. De non superar algunha das actividades que se avalían, o profesor poderá mandar repetilas para corrixilas. En todo caso, o/a alumno/a, polo menos, deberá ter aprobado os apartados de "Probas de resposta curta" e "Probas de resposta longa"; estes exames escritos realizaranse na **última semana de clase, provisionalmente o 12 de decembro**. De non superar a materia na convocatoria de decembro/xaneiro, o alumnado deberá realizar un **exame escrito na convocatoria oficial de xullo**. Na semana final de clases tamén se realizará un **exame oral** individual, que o alumnado deberá superar para aprobar a materia. Se por causa xustificada algún alumno/a non pode cumprir a condición de asistencia regular ás clases e a entrega das tarefas deberá comunicarllo ó docente, quen poderá habilitar outras actividades compensatorias. No caso de que o/a alumno/a renuncie á avaliación continua ou incumpra as condicións esixidas para a avaliación continua pasará a ser avaliado polo sistema b) de "Avaliación única".

b) Avaliación única. O alumnado que non opte polo sistema de "avaliación continua", para superar a materia na convocatoria de **xaneiro/decembro** deberá entregar obrigatoriamente un "**Traballo titorado**" (20% da nota final) o día do exame escrito e examinarse sobre todos os contidos da materia nun **exame escrito final único** (70%) que se celebrará na data que dispoña o calendario oficial de exames da Facultade; ese mesmo día farase tamén un **exame oral** (10% da nota). De non superar a materia en decembro/xaneiro, o alumnado deberá **repetir as partes suspensas na convocatoria de xullo**, na data que dispoña a Facultade. O/A alumno/a deberá superar obrigatoriamente o exame oral para aprobar a materia. O "**Traballo titorado**" consistirá na gravación, transcripción e comentario dun texto do galego oral. Deberán poñerse en contacto co profesor para máis detalles deste traballo. Os/as alumnos/as que opten por este sistema poderán asistir ás aulas e ser atendidos nas titorías cando o solicitaren.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Álvarez, R. & Xove, X., "**Sons e grafía**", 1ª, Gramática da lingua galega, Galaxia, 23-47., 2002

Freixeiro Mato, X. R., **Gramática da lingua galega. v. 1: Fonética e Fonoloxía**, 2ª, A Nosa Terra, 2002-2006

Fernández Salgado, Xosé A., **Apuntamentos da materia**, Edición do autor, 2018

Regueira, X.L., "**Cambios fonéticos e fonolóxicos no galego contemporáneo**", Estudos de Lingüística Galega, nº 1, 147-167, 2008

Regueira, X.L., "**Introdución**", 1ª, Dicionario de pronuncia galega, 1-23, 2010

González Rei, B., **Interferencias do castelán no galego nas realizacións das consoantes nasais**, Cadernos de lingua, nº 24, 5-26, 2003

Bibliografía Complementaria

Álvarez, R., Regueira, X.L. & Monteagudo, H., "**Fonética e Fonoloxía**", 1ª, Gramática galega, Galaxia, 11-46, 1986

Centro de Investigacións Ramón Piñeiro (CILL-RP), **BILEGA, Bibliografía informatizada da lingua galega**,

Recomendacións

Outros comentarios

Para poder seguir a materia cómpre ter un coñecemento activo elevado do galego oral.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Sintaxe da lingua galega I				
Materia	Sintaxe da lingua galega I			
Código	V01G400V01903			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Fernández Salgado, Xosé Antonio			
Profesorado	Fernández Salgado, Xosé Antonio			
Correo-e	xsalgado@uvigo.es			
Web	http://https://uvigo.academia.edu/Xos%C3%A9AntonioFern%C3%A1ndezSalgado			
Descrición xeral	Esta materia de "Sintaxe da lingua galega I" céntrase no estudo específico das unidades sintácticas que coñecemos como "frase" e "cláusula". Afóndase na análise sintáctica, partindo do verbo como núcleo predicativo da cláusula e as relacións que establece cos outros constituíntes funcionais e máis as implicacións semánticas e pragmáticas que diso derivan. Estúdase tamén a estrutura interna dos constituíntes frásticos. Préstase especial atención á descrición de aspectos sintácticos diferenciais do galego con respecto ás linguas veciñas.			

Competencias	
Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
B8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
C1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
C2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
C5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
C8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
D1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D5	Capacidade de xerar novas ideas.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Saber describir un feito lingüístico en termos sintácticos, ben oralmente ou por escrito, recoñecendo as relacións que se establecen entre as unidades sintácticas.	A1 B1 C1 D1 B7 C2 D10 C5 D11 C8
Saber analizar sintacticamente enunciados en galego dun modo argumentado e facer a súa representación.	A2 B7 C1 D1 C2 D2 C5 D8 C8
Saber interpretar os elementos que modifican a gramaticalidade e o sentido dos enunciados en galego, ou que provocan ambigüidade.	A5 B1 C1 D1 B8 C2 D5 D10

Desenvolvemento da capacidade de contrastar aspectos léxicos, fraseolóxicos e gramaticais do segundo idioma estranxeiro co propio.

Saber usar e explicar construcións sintácticas diferenciais do galego.

A1 B8 C1 D2
C2 D5
D11
D12

Contidos

Tema

1. A sintaxe: definición e relación con outras disciplinas gramaticais.	A análise sintáctica. Unidades e relacións sintácticas. Funcións sintácticas, semánticas e informativas. Bibliografía de sintaxe do galego.
2. A cláusula: caracterización e clasificación.	O verbo como núcleo-PREDICADO da cláusula. Niveis de complementación: argumentos, adxuntos e elementos periféricos. Estrutura funcional da cláusula: particularidades nas funcións sintácticas (SUX prepositivos?, o redobro de clíticos, a+CDIR, tipos de CIND, tipos de complementos prepositivos, tipos de atributos...) Clasificación das cláusulas.
3. A frase: caracterización e clasificación.	A frase nominal: estrutura e funcións. Determinantes, núcleo e modificadores. Tipos de modificadores: argumentais / adxuntos; especificativos / explicativos; relacionais / cualificativos; a aposición. Estrutura e funcións básicas dos outros tipos de frase (adjectiva, adverbial e prepositiva).
4. A corrección sintáctica en galego.	Aspectos de sintaxe diferencial do galego: os pronomes persoais átonos (colocación e funcións), uso do infinitivo conxugado, uso do futuro de subxuntivo, nexos comparativos, os relativos, usos errados de perífrases verbais, os determinantes e as contraccións...

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	24	50	74
Lección maxistral	16	48	64
Eventos científicos	2	2	4
Actividades introdutorias	2	2	4
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Refírese ás actividades en que se formulan problemas e /ou exercicios relacionados cos contidos da materia, así como resumos de lecturas que complementan as leccións maxistrais. Préstase especial atención á análise sintáctica constituto-funcional de textos en árbore e ó comentario gramatical razoado e argumentado de construcións sintácticas problemáticas en canto á súa interpretación. Naqueles casos en que o profesor entregue previamente os exercicios, recoméndase que o/a alumno/a os traia traballados. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL, o profesor colgará na plataforma Faltic as prácticas para facer e deixará un prazo de tempo para a súa resolución. Rematado este, faralles chegar via e-mail, ou dende a propia plataforma, un solucionario para a súa autocomprobación.
Lección maxistral	Son as horas que o docente dedicará a expoñer contidos da materia e as directrices e bases teóricas dos traballos, exercicios ou análises sintácticas que deberá facer o alumnado. Recoméndase que cando o profesor facilite por adiantado fotocopias ou outro material o alumnado leve previamente traballado ese material. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL disporá dos materiais necesarios para avanzar en cada unidade temática na plataforma de ensino virtual Faltic ou, no seu caso, en fotocopia ou PDF; o profesor poderá facerllos chegar tamén a través de e-mail. Segundo dispoñibilidade na Facultade, existe a posibilidade de gravación en vídeo destas aulas.
Eventos científicos	Refírese a conferencias, charlas, exposicións, mesas redondas, debates... realizados por poñentes de prestixio, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia ou relacionados con ela.
Actividades introdutorias	Son as actividades que se realizan o primeiro día de clase dedicadas a expoñer os obxectivos, as principais tarefas do curso (lecturas e traballos de redacción obrigatorios) e a bibliografía da materia. Sería conveniente que o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL acudise a esta sesión de presentación. Ese día dáse material fotocopiado. De non ser posible, o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL deberá poñerse en contacto co profesor vía e-mail.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	O docente terá titorías individualizadas ou en pequeno grupo cando así o requira o alumnado en canto ás directrices que debe seguir nos traballos de redacción, no resumo de lecturas, ou nos comentarios dos erros cometidos nas análises sintácticas que se manden entregar como parte da avaliación. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL realizaranse tres sesións presenciais, tipo SEMINARIO, distribuídas ó longo do cuadrimestre (a convir entre profesor e alumno), co fin de que o alumnado poida solucionar dúbidas e solicitar explicacións sobre puntos concretos do temario. Así mesmo será atendido en horas de titoría vía e-mail na maior rapidez posible.
Lección maxistral	Existe a posibilidade para o alumnado SEMIPRESENCIAL da gravación en vídeo das clases maxistras, sempre e cando haxa dispoñibilidade de aulas na Facultade.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas	Durante o curso, o docente especificará que actividades prácticas das propostas son avaliadas. Especificamente, o estudante deberá entregar a análise sintáctica de 4 textos propostos polo profesorado, o resumo crítico de 3 artigos da "Bibliografía" e a redacción de 3 textos de diferente tipo. Tamén se valorará a participación activa na resolución e comentario das outras actividades. Estas actividades tamén son obrigadas para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL.	35	A1 B7 C1 D1 A2 B8 C2 D2 A5 C5 D5 C8 D8 D10 D12
Lección maxistral	Valorarase a asistencia ás clases maxistras, sempre e cando sexa máis do 80% delas así como a participación nelas. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL esta puntuación súmase á parte "Resolución de problemas ou exercicios".	5	A2 B1 D1 B7 D10 B8 D11
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realizarase unha única proba escrita sobre os contidos teórico-prácticos da materia na última semana do curso. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL realizará os exames sempre de xeito presencial na mesma data có resto do alumnado. O alumnado de avaliación única, sexa semipresencial ou presencial, realizará un exame escrito na data que dispoña o calendario oficial de exames da convocatoria de maio da Facultade.	60	A2 B7 C1 D1 C2 D2 C5 D10 C8

Outros comentarios sobre a Avaliación

Existen **dous sistemas** de avaliación da materia: a) **Avaliación continua**, para o alumnado que asista regularmente ás clases presenciais, e realice e entregue as tarefas de avaliación indicadas polo profesor en tempo e forma. É obrigatoria a entrega dos 3 resumos críticos das lecturas de 3 artigos da bibliografía así como de 3 redaccións de textos de diferente tipo. A puntuación final obterase da suma das porcentaxes das puntuacións expresadas arriba. De non superar algunha das actividades que se avalían, o profesor poderá mandar repetilas. En todo caso, **na convocatoria de maio**, o alumno polo menos deberá ter aprobado o apartado "Probas de resposta longa, de desenvolvemento". O **ALUMNADO SEMIPRESENCIAL** tamén se examinará ese día co resto do alumnado. De non superar esas probas escritas, o alumnado deberá examinarse dun **exame escrito** na **convocatoria oficial de xullo**, nas datas oficiais que dispoña o calendario oficial da Facultade. Se por causa xustificada algún alumno/a non pode cumprir a condición de asistencia ás clases e a entrega en tempo das tarefas, deberá comunicarllo ó docente, quen poderá habilitar outras actividades compensatorias. No caso de que o/a alumno/a renuncie á avaliación continua ou incumpra as condicións esixidas pasará a ser avaliado polo sistema de "Avaliación única". b) **Avaliación única**. O alumnado que non opte polo sistema de "avaliación continua", para superar a materia na convocatoria de **maio** deberá examinarse sobre todos os contidos da materia nun **exame final único escrito** que se realizará na data oficial que dispoña o **calendario oficial de exames da convocatoria de maio da Facultade**. En caso de non superar ese exame, o/a alumno/a deberá volver examinarse por medio doutro **exame escrito** na **convocatoria de xullo** na data que dispoña a Facultade. Os/as alumnos/as que opten por este sistema poderán asistir ás aulas e ser atendidos nas titorías cando o solicitaren.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Álvarez, R. & Xove, X., **Gramática da lingua galega**, 1ª, Galaxia, 2002

Freixeiro Mato, X. R., **Gramática da lingua galega. II. Morfosintaxe**, 2ª, A Nosa Terra, 2002-2006

Fernández Salgado, Xosé A., **Apuntamentos da materia. Sintaxe I**, Edición do autor, 2019

Álvarez, R., **A definición dun estándar sintáctico: problemas, cautelas, límites...**, En R. Álvarez & H. Monteagudo, pp. 359-376, 2005

Cidrás Escáneo, F., **As construcións pronominais en galego. Proposta de clasificación e caracterización**, 1ª, En M. Brea & F. Fernández Rei, v. I, 101-25, 1991

Moure, T., **Mallando nos Complementos directos: un ornitorrinco na sintaxe do galego**, 1ª, Revista galega de Filoloxía, nº 11, 79-103, 2010

Pena Romay, X. A., **Alternancia en galego dos pronomes átonos de acusativo e dativo en verbos que rexen ámbalas dúas posibilidades**, 1ª, Rosario Álvarez et al.(eds.) v.IV, 129-137, 2004

Centro de Investigacións Ramón Piñeiro (CILL-RP), **BILEGA, Bibliografía informatizada da lingua galega.**,

Bibliografía Complementaria

Bosque I. e Demonte, V. (dir.), **Gramática descriptiva de la lengua española. 3 t.**, 1ª, Espasa Calpe, 1999

Raposo, Eduardo et al., **Gramática do Português. 2 vol.**, 1ª, Fundação Calouste Gulbenkian, 2014

Real Academia Española (2010), **Nueva gramática de la lengua española: manual.**, 1ª, Espasa, 2010

En R. Álvarez & H. Monteagudo (eds.), **Norma lingüística e variación.**, 1ª, Consello da Cultura Galega - ILG, 2005

M. Brea & F. Fernández Rei (coords.), **Homenaxe ó profesor Constantino García**, 1ª, Universidade, 1991

F. Cidrás & F. Dubert, **A gramática galega, un río de curso curto e sinuoso. Panorama histórico dos estudos gramaticais sobre o galego.**, 1ª, Labor Histórico. Lingüística Galega, v. 3, nº 1, 2017

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Morfoloxía da lingua galega/V01G400V01901

Outros comentarios

Esta materia continúa en Sintaxe da Lingua Galega II, en 4º curso.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Lexicoloxía e fraseoloxía da lingua galega				
Materia	Lexicoloxía e fraseoloxía da lingua galega			
Código	V01G400V01904			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Soto Andión, Xosé			
Profesorado	Soto Andión, Xosé			
Correo-e	xsotoandion@uvigo.es			
Web	http://webh03.webs.uvigo.es/category/profesorado/			
Descrición xeral	Esta materia aborda a estruturación e organización do léxico galego así como a lexicografía e fraseoloxía galegas. A partir de aquí o alumno estuda as unidades léxicas e os campos léxicos, as relacións paradigmáticas e sintagmáticas de significados, a sinonimia, homonimia e polisemia, a elaboración e tipos de dicionarios galegos, e as unidades fraseolóxicas do galego coas súas propiedades e características.			

Competencias	
Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
B8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
C1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
C2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
C5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
C8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
C17	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.
C19	Capacidade para avaliar criticamente a bibliografía consultada e encadrala nunha perspectiva teórica.
D1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D5	Capacidade de xerar novas ideas.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer a estrutura e organización do léxico galego.	A1 B1 C1 D2
	A5 B4 C2 D5
	B7 C5
	B8 C8
	C17

Comprender e aplicar os principais conceptos da análise léxico-semántica.

A1 B1 C1 D1
A2 B4 C2 D2
A5 B7 C5 D5
B8 C8 D8
C17 D10
C19

Coñecer e utilizar as principais obras lexicográficas galegas.

A1 B1 C1
A2 B4 C2
A5 B7

Saber delimitar e caracterizar as unidades fraseolóxicas e terminolóxicas en galego.

A1 B1 C5 D11
A2 B7 C8
A5

Contidos

Tema

1. A lexicoloxía	1.1. Definición e límites 1.2. Relación con outras disciplinas lingüísticas: semántica, lexicografía, sintaxe...
2. As unidades léxicas	2.1. Morfemas e palabras 2.2. Os campos léxicos. Tipoloxía 2.3. As clases léxicas.
3. Relacións paradigmáticas e sintagmáticas de significados	3.1. Sinonimia, hiponimia, homonimia, polisemia, antonimia...
4. Clasificación do léxico	3.2. As combinacións de lexemas 4.1. Léxico e dicionarios 4.2. Macroestrutura e microestrutura 4.3. A definición lexicográfica 4.4. As terminoloxías
5. Unidades fraseolóxicas	5.1. Definición e tipos (paremias, locucións, fórmulas...) 5.2. Características e uso 5.3. Principais problemas de aprendizaxe

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Eventos científicos	0	3	3
Resolución de problemas	8	8	16
Traballo tutelado	5	15	20
Lección maxistral	30	60	90
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	4	6
Probas de resposta curta	2	4	6
Traballo	1	7	8
Observación sistemática	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Eventos científicos	Asistencia do alumnado a un ou dous eventos como conferencias e charlas relacionados cos contidos da materia. Poden xustificarse problemas de asistencia por mor de conciliación.
Resolución de problemas	Realización semanal ou quincenal de exercicios e práctica de problemas relacionados cos diversos contidos da materia como son os campos léxicos, as relacións léxicas, os problemas de lexicografía e de uso e aprendizaxe de unidades fraseolóxicas, etc.
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo longo ou no seu lugar de pequenos traballos relacionados cos contidos da materia, cuxa temática e contidos precisos se discutirán co alumnado presencial e semipresencial, ben sexa nas aulas ben sexa a través de fatic, tendo en conta para isto a conciliación.
Lección maxistral	Explicación dos contidos da materia por parte do profesor y resolución das dúbidas de comprensión pertinentes. Tamén para alumnado semipresencial. Poden xustificarse problemas de asistencia por mor de conciliación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Lección maxistral	Explicación dos temas do programa e clarificación das dúbidas e dificultades que se deriven da súa deficiente comprensión. O alumnado presencial e sobre todo o semipresencial poderá botar man das titorías, faitic, correo electrónico, grupos de aprendizaxe virtual e outros procedementos de aprendizaxe non presencial, con flexibilidade por mor de conciliación xustificada. Recoméndase ao alumnado o emprego regular destes medios para a mellor comprensión e asimilación dos contidos da materia.
Resolución de problemas	Resolución dúbidas e dificultades que xurdan da realización de problemas e exercicios relacionados cos contidos da materia. O alumnado presencial e sobre todo o semipresencial poderá botar man das titorías, faitic, correo electrónico, grupos de aprendizaxe virtual e outros procedementos de aprendizaxe non presencial para realizar os diferentes problemas e exercicios da materia. Recoméndase ao alumnado o emprego regular destes medios para a mellor comprensión e asimilación dos contidos da materia.
Traballo tutelado	Guía, orientación e resolución de problemas sobre a elaboración e presentación de traballos escritos tutelados. O alumnado presencial e sobre todo o semipresencial poderá botar man das titorías, faitic, correo electrónico, grupos de aprendizaxe virtual e outros procedementos de aprendizaxe non presencial. Recoméndase ao alumnado o emprego regular destes medios para a mellor comprensión e asimilación dos contidos da materia.
Probas	Descrición
Traballo	Indicación, explicación e corrección de traballos e proxectos realizados polo alumnado. O alumnado presencial e sobre todo o semipresencial poderá botar man das titorías, faitic, correo electrónico, grupos de aprendizaxe virtual e outros procedementos de aprendizaxe non presencial. Recoméndase ao alumnado o emprego regular destes medios para a mellor comprensión e asimilación dos contidos da materia.

Avaliación							
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe				
Resolución de problemas	Realización de exercicios e de problemas relacionados cos contidos da materia.	5	A1 A2 A5	B1 B4 B7	C1 C2 C5 C8 C17 C19	D1 D2 D5 D8 D10 D11	
Traballo tutelado	Elaboración de pequenos traballos sobre diversos contidos do programa.	10	A1 A2 A5	B1 B4 B7 B8	C1 C2 C5 C8 C17 C19	D1 D2 D5 D8 D10 D11	
Lección maxistral	Asistencia para a preparación das diferentes probas e traballos, que incluíra os temas explicados e a súa aplicación práctica mediante exercicios e traballos	5	A1 A2 A5	B1 B4 B7	C1 C2 C5 C8 C17 C19	D1	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas sobre os contidos do programa.	60	A1 A2 A5	B1 B4 B7	C1 C2 C5 C8 C17 C19	D1 D2 D5 D8 D10 D11	
Probas de resposta curta	Realización de pequenas probas sobre diversos contidos do programa	10			C8	D1	
Traballo	Elaboración e presentación dalgún traballos sobre algún aspecto dos contidos do programa.	10	A1 A2 A5	B1 B4 B7 B8	C1 C2 C5 C8 C17 C19	D1 D2 D5 D8 D10 D11	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Convocatoria 1: na primeira edición de actas (xaneiro/maio), o alumnado será avaliado ben mediante o sistema de avaliación continua (asistencia a clase obrigatoria dun mínimo do 85%) a través da realización de exames, probas, exercicios, traballos, ben mediante o sistema de avaliación única, que consistirá na realización dun exame en data marcada

polo calendario oficial aprobado en xunta de FFT. A última proba do sistema de avaliación continúa concidirá co exame oficial marcado para o alumnado de avaliación única. Por problemas xustificados de conciliación podería flexibilizarse a porcentaxe de asistencia a clase para alumnado presencial así como algunhas datas de exames e entrega de traballos para todo o alumnado.

Convocatoria 2: na segunda edición de actas (xullo), o alumnado tanto de avaliación continua coma única deberá realizar un único exame, en data marcada polo calendario oficial aprobado en xunta de FFT, no que dea conta do seu coñecemento dos contidos da materia. Nesta convocatoria o alumnado examínase só das partes que teña suspensas, sempre que non superen o 50% do total dos contidos. De se superar esta cifra, o alumnado debe examinarse da totalidade dos contidos. En posteriores convocatorias, cómpre recuperar a totalidade da materia. Por problemas xustificados de conciliación podería flexibilizarse a porcentaxe de asistencia a clase para alumnado presencial así como algunhas datas de exames e entrega de traballos para todo o alumnado

O alumnado semipresencial debería asistir a un mínimo de tres clases e tres titorías, se ben a presencialidade unicamente é necesaria para a realización de exames escritos ou orais. Este alumnado poderá realizar as probas correspondentes ao sistema de avaliación continua ou presentarse a un exame de avaliación única en data marcada polo calendario oficial aprobado en xunta de FFT. Tocante a partes aprobadas ou suspensas, aplícase o mesmo criterio indicado anteriormente para o resto do alumnado e hanse ter en conta os problemas de conciliación cando estean xustificados.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

De Miguel, E. (ed.), **Panorama de la lexicología**, 1ª, Ariel, 2009

Domínguez, Mª J. et al. (eds.), **Lexicografía de las lenguas románicas. Aproximaciones a la lexicografía moderna y contrastiva**, 1ª, De Gruyter, 2014

Ettinger, S., **Alcances e límites da fraseodidáctica. Dez preguntas clave sobre o estado actual da investigación**, Cadernos de Fraseoloxía Galega, 10. Xunta de Galic, 2008

Feixó, X. (coord.), **Diccionario fraseológico Séc. XXI castelán-galego e de correspondencias galego-castelán**, 1ª, Galaxia/Do Cumio, 2007

Freixeiro, X. R., **Gramática da lingua galega III. Semántica**, 1ª, A Nosa Terra, 2006

González, E. et al. (eds.), **A lexicografía galega moderna: recursos e perspectivas**, 1ª, ILG/CCG, 2009

Losada, C. et al., **Para dar trella. Manual práctico de fraseoloxía galega**, 1ª, Xunta de Galicia, Centro Ramón Piñeiro, 2017

Porto Dapena, J. A., **Manual de técnica lexicográfica**, 2ª, Arco Libros, 2004

Bibliografía Complementaria

Baranov, A. / D. Dobrovol'ikij, **Aspectos teóricos da fraseoloxía**, 1ª, Xunta de Galicia, Centro Ramón Piñeiro, 2009

Burger, H. et al., **Phraseology. An International Handbook of Contemporary Research**, 1ª, De Gruyter, 2007

García, R. (dir.), **La lexicologie en Espagne. De la lexicographie à la lexicologie**, 1ª, Cahiers de Lexicologie, 104, 2014

Lara, L. F., **Curso de lexicología**, 1ª, El Colegio de México, 2006

Mellado, C. et al., **La fraseología del siglo XXI. Nuevas perspectivas para el español y el alemán**, Frank Time, 2010

Roggenbuck, S. / V. Ballero, **Introducción a la lingüística sincrónica**, 1ª, Narr Verlag, 2010

Santamarina, A., **Diccionario de diccionarios 3**, 1ª, ILG/Fundación Barrié, 2003

Svenson, B., **A Handbook of Lexicography: The Theory and Practice of Dictionary-Making**, 1ª, Cambridge University Press, 2009

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Morfoloxía da lingua galega/V01G400V01901

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español I/V01G400V01101

Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español II/V01G400V01202

Lingua e comunicación oral e escrita: galego/V01G400V01301

Outros comentarios

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un cero nesa proba. Alegar descoñecemento do que é o plaxio non eximirá o alumnado da súa responsabilidade nesta cuestión.

A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

Recoméndase o manexo frecuente de fondos e recursos da biblioteca.

As porcentaxes de asistencia a clase e as datas de entrega de traballos ou exames poden flexibilizarse por mor de problemas xustificados de conciliación.

É responsabilidade do alumnado consultar os materiais e as novidades da materia a través da plataforma Faitic así coma de coñecer as datas nas que terán lugar as correspondentes probas de avaliación.

Os estudantes de intercambio deben posuír un nivel B2 de galego para o adecuado seguimento da materia.

Os mencionados comentarios e recomendacións hanse de aplicar ao alumnado semipresencial, que unicamente ten esixida a presencialidade para exames escritos ou orais.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Historia e historiografía da lingua española				
Materia	Historia e historiografía da lingua española			
Código	V01G400V01911			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Quilis Sanz, María José			
Profesorado	Quilis Sanz, María José			
Correo-e	mjquilis@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia versará sobre a evolución histórica da lingua española e, ao mesmo tempo, estudarase os aspectos máis relevantes da historiografía española.			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
B9	Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
C2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
C8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
C11	Coñecemento da evolución histórica interna e externa do español.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Que o alumnado adquira un coñecemento das diferentes etapas da historia interna da lingua española.	A1	B5 B7	C2 C8 C11	D8 D10 D11
Preténdese que o alumnado chegue a coñecer os principais autores da historia da lingüística española.	A5	B1 B5 B9	C2 C8 C11	D8 D11

Contidos

Tema	
1. A lingua latina en *Hispania.	1.1. A romanización 1.2. O latín 1.3. Helenismos 1.3. Hispania baixo o imperio; a decadencia do imperio
2. Latín vulgar.	2.1. Características xerais 2.2. Latín vulgar e particularidades do latín hispánico
3. A Transición do latín ao romance. Época visigoda.	3.1. Os xermanos 3.2. Voces romances de procedencia xermánica 3.3. Os primeiros invasores e os visigodos 3.4. O elemento visigodo en español 3.5. O romance na época visigoda

4. Os árabes.

4.1. O elemento árabe en español

5. O primitivo romance romance hispánico.	5.1. A España cristiá ata o século XI 5.2. O latín popular arromanzado 5.3. O romance dos séculos IX ao XI 5.4. O século XI. Influencia francesa primeiros galicismos e occitanismos.
6. O español arcaico.	6.1. Juglaría e clerecía. Comezos da prosa
7. A época alfonsí e o século XIV.	7.1 Alfonso o Sabio 7.2 A herdanza alfonsí 7.3. Os xéneros literarios, linguas e dialectos no século XIV 7.4. A evolución do castelán no século XIV. 7.5. Cultismos e retórica
8. Transición do español medieval ao clásico.	7.1. Os albores do humanismo (1400-1474) 7.2. O español preclásico (1474-1525) 7.3. Evolución, variedades e extensión do castelán (1474-1525). 7.4.O castelán obxecto de atención e estudo de Villena a Nebrija.
9. O español do século de ouro.	9.1. A expansión imperial. O clasicismo 9.2. Cambios lingüísticos xenerais 9.3. Estudos sobre o idioma nos séculos XVI e XVII
10. O español moderno.	10.1. O século XVIII 10.2. Preocupación pola fijeza lingüística. a Academia. Traballos de erudición 10.3. Os grupos cultos e as reformas ortográficas

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	24	24	48
Prácticas autónomas a través de TIC	0	21	21
Resolución de problemas	6	13	19
Exame de preguntas obxectivas	6	29	35
Traballo	8	19	27

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Prácticas autónomas a través de TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a práctica de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a práctica de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Probos	Descrición
Exame de preguntas obxectivas	Probos para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.
Traballo	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Lección maxistral	O docente atenderá na aula ou nas tutorías os problemas que o estudante teña en relación cos problemas que se presenten nas explicacións maxistrais, na resolución de problemas, exercicios propostos, presentacións, exposicións e prácticas autónomas. Por este motivo recoméndase a consulta individual ou en grupos nas tutorías. Recoméndase ao alumnado en réxime semipresencial que asista polo menos a tres tutorías ao longo do curso. Ademais, o profesor atenderá telemáticamente (correo electrónico, teléfono) ao alumnado, principalmente ao semipresencial.	5	A5	B1	C2 C8 C11	D8
Prácticas autónomas a través de TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través das TIC de maneira autónoma.	10	A1	B1	C11	D8 B9
Resolución de problemas	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. Desta maneira, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu. As prácticas levaranse a cabo na aula	5	A5	B7	C11	
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	40	A1	B5	C11	D8 D10
Traballo	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita	40	A5	B1	C8 C11	D8 D10 D11

Outros comentarios sobre a Avaliación

Será de lectura obrigatoria o Libro de Rafael *Lapesa: *Historia da lingua española*. Realizarase un resumo da lectura de 30 páxinas (traballo 40%). O primeiro exame de preguntas obxectivas realizarase a finais de outubro e a segunda a primeiros de decembro. As datas fixaranse de acordo co alumnado e o seu avance no traballo. Haberá una exposición na aula dos temas da historiografía española (está incluído no 40% do traballo) a data tamén será pactada polo profesor e o alumnado. Este último mandarase por correo electrónico.

ALUMNADO PRESENCIAL:

- Na **1ª edición das actas** os/as alumnos e alumnas beneficiaranse do dereito á avaliación continua. Por iso, deben acudir a un mínimo do 80% das clases, é dicir, os alumno e as alumna serán avaliados con este sistema, se asisten a 38 horas de clase ou máis. Os alumnos e as alumnas que por razóns xustificadas non poidan participar regularmente nas sesións, debe comunicalo a profesora por correo electrónico nas primeiras semanas do curso. Para a avaliación continua, é obrigatoria a entrega das prácticas e traballos fixados pola profesora.

De optar pola avaliación única, terán ata a terceira semana do curso para comunicar esta decisión á profesora por correo electrónico. De non efectuarse dita notificación entenderase que se segue a avaliación continua. A avaliación única consistirá nun único exame realizado na data oficial marcada pola Facultade.

- Na **2ª edición das actas**, do mesmo xeito que na avaliación única, o alumnado realizará un único exame na data oficial establecida pola Facultade.

ALUMNADO SEMIPRESENCIAL:

- Na **1ª edición das actas** os/as alumnos e alumnas poderán elixir entre a avaliación continua e a avaliación única. Independentemente do método de avaliación elixido, recoméndase asistir á presentación da materia e ás clases que sexan posibles.

- Na **2ª edición das actas**, do mesmo xeito que na avaliación única, o alumnado realizará un único exame na data oficial establecida pola Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Academia Española, Real, **CORDE**. **Corpus Diacrónico del español**,

Ariza, Manuel, Sobre fonética histórica del español , 1ª, Arco/Libros, 1994
Bahner, Werner, La lingüística española del siglo de oro , 1ª, Editorial Ciencia Nueva, 1996
Cano Aguilar, Rafael, El español a través de los tiempos , 1ª, Editorial Arco/Libros, 1988
Cano Aguilar, Rafael, Introducción al análisis filológico , 1ª, Castalia, 2000
Davies, Mark, Corpus del español ,
Lapesa, Rafael, Historia de la Lengua española , 1ª, Gredos, 1980
Menéndez Pidal, Ramón, Manual de gramática histórica española , 16ª, Espasa-Calpe, 1980
Mourelle Iema, Manuel, La teoría lingüística en la España del siglo XIX , 1ª, Editorial prensa española, 1968
Niederehe, Hans J., Alfonso X el Sabio y la lingüística de su tiempo , 1ª, Sociedad General Española de Librería, 1987
Penny, Ralph, Gramática histórica del español , 1ª, Ariel, 1993
Wieland, Katharina/ Vera, Eliers (ed.), Aspectos de la lingüística española a través de los siglos , 1ª, Buske, 2010

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Fonética e fonoloxía da lingua española/V01G400V01913
 Fonética e fonoloxía da lingua galega/V01G400V01902
 Variedades do español/V01G400V01914

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español I/V01G400V01101
 Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español II/V01G400V01202
 Lingua e comunicación oral e escrita: español/V01G400V01302
 Lingua e comunicación oral e escrita: galego/V01G400V01301

Outros comentarios

- A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un cero na devandita proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá ao alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.
- A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas, senón tamén a súa corrección lingüística.
- Recoméndase a utilización dos recursos que ofrece a biblioteca para consultar as referencias recomendadas na guía da materia, así como outros recursos bibliográficos que se sinalen nas clases.
- É responsabilidade do alumnado consultar os materiais e as novidades a través da plataforma FAITIC e estar ao tanto das datas nas que teñan lugar as probas de avaliación.
- Infórmase o alumnado de intercambio de que o nivel de lingua necesario para o adecuado seguimento das clases desta materia é alto. Consúltese coas profesoras as dúbidas respecto diso.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Lexicografía do español				
Materia	Lexicografía do español			
Código	V01G400V01912			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Anaya Revuelta, Inmaculada			
Profesorado	Anaya Revuelta, Inmaculada			
Correo-e	ianaya@uvigo.es			
Web	http://Faitic			
Descrición xeral	Enseñanza de los principios teóricos fundamentales de la Lexicografía teórica y uso de los principales diccionarios del gallego y del español actual.:(Gateway Time-out:http://tradutorsw.uvigo.es/trad-docx/web/translate-string.php?wsdl)			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B3	Capacidade do estudantado no manexo das novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao campo dos estudos lingüísticos e literarios.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
C1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
C5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
C8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
C18	Capacidade para localizar, utilizar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e Internet.
C20	Coñecemento teórico e práctico dos dicionarios do español/galego/portugués nos seus diferentes formatos.
D5	Capacidade de xerar novas ideas.
D6	Capacidade de xestionar a información.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Potenciar o uso dos dicionarios e ensinar a utilizalos adecuadamente e a coñecer as funcións que presentan algúns dos dicionarios do panorama actual.	A2	B3 B7	C20	D5 D8 D10
Desenvolver a capacidade crítica coa lectura de textos lexicográficos e os prólogos de dicionarios.		B1 B7	C5 C18 C20	D10 D11
Desenvolver a capacidade de elaborar un breve catálogo de voces tendo en conta a técnica lexicográfica aprendida en clase.	A1 A2 A5	B1 B3 B7	C1 C5 C8 C18 C20	D5 D6 D8 D10 D11 D12

Contidos

Tema	
TEMA 1: O dicionario tradicional e o dicionario electrónico	1. Concepto e uso 2. Coincidencias e diferencias 3. Ventaxes e inconvenientes
TEMA 2: Estrutura do dicionario	1. A macroestrutura 2. A microestrutura 2.1. As marcas 2.2. Outras informacions
TEMA 3: A definición	1. A definición enciclopédica 1.1. Criterios de elaboración 2. A definición lexicográfica 2.1. Criterios de elaboración
TEMA 5: Dicionarios do español actual	1. O Dicionario da Real Academia Española (DLE) 2. O Dicionario do Español Actual (DEA) 3. O Dicionario do Uso do Español (DUE) 4. O Dicionario Salamanca (DSLE) 5. O dicionario CLAVE
TEMA 6: Estado actual da lexicografía	1. Dicionarios electrónicos 2. O novo papel do lexicógrafo como produtor do datos

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	23	46	69
Traballo tutelado	5	5	10
Resolución de problemas	6	30	36
Presentación	10	14	24
Actividades introdutorias	2	1	3
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	6	8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Explicación sobre os temas e algúns dicionarios do curso.
Traballo tutelado	O alumnado realizará traballos dirixidos pola profesora e recibirá asesoramento.
Resolución de problemas	Presenciais: Realizaranse diversos exercicios co fin de relacionar teoría e práctica. Semipresenciais: Realizaranse diversos exercicios co fin de avaliar o coñecemento dos discentes a través da plataforma Faitic. As dúbidas do alumnado semipresencial poderán ser resoltas a través de correo electrónico.
Presentación	O alumnado exporá de maneira oral un traballo acordado coa profesora. O alumnado semipresencial deberá realizar unha presentación oral dun tema acordado coa profesora a través de Skype ou videoconferencia.
Actividades introdutorias	Explicación dos obxectivos e as tarefas previstas para o curso.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Prestarase atención personalizada ao alumnado no desenvolvemento dos traballos tutelados.
Resolución de problemas	Prestarase atención personalizada ao alumnado no desenvolvemento dos traballos tutelados.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas	Exercicios prácticos e presentacións.	25	A2
Presentación	Defensa oral de traballos preparados de forma individual ou en grupo.	25	D5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba escrita.	50	A1

Outros comentarios sobre a Avaliación

A forma de avaliación será a mesma para o alumnado presencial e semipresencial.

Ao comezo do curso deberase indicar a forma de avaliación pola que se opta: continua ou única.

O estudantado Erasmus poderán realizar as probas con axuda dun dicionario. É imprescindible posuír un nivel de español equivalente a un B2.

O alumnado que elixa a opción de avaliación continua deberá entregar os traballos e as prácticas ao longo do cuadrimestre, así como participar nas actividades propostas e realizar a exposición oral correspondente.

O alumnado que opte pola avaliación única realizará un exame nas datas previstas no calendario oficial de exames da FFT (ben en decembro/xaneiro, ben en xullo).

O plaxio total ou parcial será considerado como un suspenso.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Álvarez de Miranda, P. y J. Polo, **Lengua y diccionarios: Estudios ofrecidos a Manuel Seco**, Arcos Libros,

Anaya Revuelta, I., **La definición enciclopédica: estudio del léxico ictionímico**, Biblioteca de Filología Hispánica,

Anglada Arboix, E., **Lexicografía española**, Universitat de Barcelona,

Bosque, I., **□Sobre la teoría de la definición lexicográfica□**, Verba, 9, 105-123,

Campos Souto, M. et al., **Reflexiones sobre el diccionario**, Servicio de Publicacións: Universidade da Coruña,

Garriga, Cecilio, **Las marcas de uso en el diccionario del español**, Revista de Investigación lingüística, 1, 75-110,

Maldonado, C., **"La entrada léxica en el discurso lexicográfico digital"**, Círculo de Lingüística Aplicada a la Comunicación, 56, 26-52,

Martín Zorraquino, M.A. y J.L. Aliaga Jiménez (eds.), **La lexicografía hispánica ante el siglo XXI. Balance y perspectivas**, Gobierno de Aragón,

Medina Guerra, A. M. (coord.), **Lexicografía española**, Ariel,

Porto Dapena, J.A., **Manual de técnica lexicográfica**, Arco Libros,

Porto Dapena, J.A., **Lexicografía y metalexicografía. Estudios, propuestas y comentarios**, Servicio de Publicacións: Universidade da Coruña,

Porto Dapena, J.A., **La definición lexicográfica**, Arcos Libros,

Rodríguez Barcia, Susana, **Introducción a la lexicografía**, Madrid, Síntesis,

Seco, M., **Estudios de Lexicografía española**, Gredos,

Recomendacións

Outros comentarios

É imprescindible posuír un nivel de español equivalente a un B2.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Fonética e fonoloxía da lingua española				
Materia	Fonética e fonoloxía da lingua española			
Código	V01G400V01913			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Quilis Sanz, María José			
Profesorado	Quilis Sanz, María José			
Correo-e	mjquilis@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Familiarizar ao alumnado cos conceptos fonéticos e fonolóxicos máis relevantes. Comprender a estrutura do sistema e aplicala á análise fonolóxica e fonética do español. Manexar axeitadamente os sistemas de transcripción do AFI e da RFE.			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B3	Capacidade do estudantado no manexo das novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao campo dos estudos lingüísticos e literarios.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
C2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
C5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
C18	Capacidade para localizar, utilizar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e Internet.
D1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
D5	Capacidade de xerar novas ideas.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Que o alumnado se familiarice cos conceptos fonéticos e fonolóxicos máis relevantes. Fundamentalmente, deben distinguir claramente entre o nivel fonético e o fonolóxico.	A1	C5	D1	
Que comprenda a estrutura do sistema e saiba aplicala á análise fonolóxica.	A5	B7	C2	D10
			C5	
Que comprenda as relacións entre articulación e acústica.	A2	B3	C18	D1 D11
Que reflexione sobre a importancia dos estudos fónicos na súa futura traxectoria académica e profesional.	A1	B3		D5 D8 D12
Que sexa quen de transcribir fonética e fonoloxicamente, tanto no Alfabeto Fonético Internacional (AFI) coma no alfabeto da Revista de Filología Española (RFE).	A5	B2	C2	D8

Contidos

Tema

0. Estudar fonética e fonoloxía. E isto... para que serve?

2. Fonoloxía: conceptos xerais	2.1. O fonema e os trazos distintivos 2.2. Conmutación e substitución 2.3. Relacións sintagmáticas e paradigmáticas 2.4. Oposición e contraste 2.5. Pertinencia e redundancia 2.6. Neutralización e archifonema 2.7. Desfonoloxización
4. Fonética: fonética articulatória	4.1. Producción da fala e anatomía do aparello fonador 4.2. Clasificación articulatória dos sons da fala 4.3. Fenómenos fonéticos relacionados coa combinación de sons 4.4. Prosodia: sílaba, acento e entonación 4.5. Transcrición fonética e fonolóxica
5. Fonética: fonética acústica	5.1. Proceso de produción e transmisión do son 5.2. A onda sonora e os seus tipos 5.3. Producción da fala desde o punto de vista acústico: fonte e filtro 5.4. Representacións gráficas do son 5.5. Lectura de espectrogramas 5.7. Introducción a Praat

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas de forma autónoma	18	21	39
Lección maxistral	25	25	50
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	22	26
Resolución de problemas	14	21	35

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade en a que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados con a asignatura. O alumno/a debe desenvolver a análise e resolución de os problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte de o profesor de os contidos sobre a materia obxecto de estudo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte de o profesor de os contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices de un traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade en a que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados con a asignatura. O alumno/a debe desenvolver a análise e resolución de os problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Probos	Descrición
Resolución de problemas	Poderanse realizar as consultas pertinentes respecto diso por correo electrónico (mjquilis@uvigo.é / scollazo@uvigo.é) ou en tutorías.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas de forma autónoma	Unha vez explicada a transcrición fonolóxica e fonética en o aula, o estudante realizará de forma autónoma os exercicios suscitados por o profesor	15	A5 B7 C5 D1 D8
Lección maxistral	Se evaluará mediante a asistencia, a participación activa en as clases e a preparación de as lecturas previas.	5	C5 D5 D10
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realizaranse varios exames parciais a o longo de o curso. Exames teórico-prácticos	65	A1 B2 C2 B7
Resolución de problemas	Proba en a que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios en un tempo/condicións establecido/as por o profesor. De este xeito, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu.	15	B7 C18 D12

Outros comentarios sobre a Avaliación

ALUMNADO PRESENCIAL:

- **1ª edición de as actas** os/as alumnos e alumnas poderán elixir entre a avaliación continua e a avaliación única.

As datas de todas as probas indicadas farase e acodarse co alumno segundo progreso do curso.

De optar por a avaliación única, terán ata a terceira semana de o curso para comunicar esta decisión a a profesora por correo electrónico. De non efectuarse dita notificación entenderase que se segue a avaliación continua. Doutra banda, os alumno e as alumnas tendrán dereito a a avaliación continua perderase si non se asiches a un mínimo de o 80% de as clases, é dicir, só se evaluará con este sistema a os alumnos e as alumnas que asistan a 38 horas ou máis de clase. Tamén se perderá o dereito a a avaliación continua si non se entregan as prácticas obrigatorias fixadas por a profesora. Pola súa banda, a avaliación única consistirá en un único exame realizado en a data oficial marcada por a Facultade.

- En **2ª edición de as actas**, do mesmo xeito que en a avaliación única, o alumnado realizará un único exame en a data oficial establecida por a Facultade.

ALUMNADO SEMIPRESENCIAL:

- En **1ª edición de as actas** os/as alumnos e alumnas poderán elixir entre a avaliación continua e a avaliación única. Independentemente de o método de avaliación elixido, recoméndase asistir a a presentación de a materia e a as clases que sexan posibles.

Para a avaliación continua seguirase o seguinte método de avaliación exposto

De non cumprir estes requisitos se evaluará por o método de avaliación única, que consistirá en un único exame realizado en a data oficial marcada por a Facultade.

- **2ª edición de as actas**, do mesmo xeito que en a avaliación única, o alumnado realizará un único exame en a data oficial establecida por a Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

** Listerri, Joaquín, **Introducción a la fonética: el método experimental**, Antrophos,

** Martínez Celdrán, Eugenio y Ana María Fernández Planas, **Manual de fonética española. Articulaciones y sonidos del español**, Ariel,

** Quilis, Antonio, **Tratado de fonología y fonética españolas**, Gredos,

Bibliografía Complementaria

** Alarcos Llorach, Emilio, **Fonología española**, Gredos,

* Anderson, Stephen R., **La fonología en el siglo XX**, Visor,

* Delgado Martins, María Raquel, **Ouvir falar. Introdução à fonética do português**, Caminho,

* Fernández Planas, Ana María, **Así se habla. Nociones fundamentales de fonética general y española**, Horsori,

* Laver, John, **Principles of phonetics**, Cambridge University Press,

* Malmberg, Bertil, **La fonética**, Eudeba,

* Marrero, Victoria, **Fonética perceptiva. Addenda**, UNED,

* Martínez Celdrán, Eugenio, **El sonido en la comunicación humana. Introducción a la fonética**, Octoedro,

* Real Academia Española, **Nueva gramática de la lengua española. Fonética y fonología**, Espasa,

* Trubetzkoy, Nikolai Sergejewitsch, **Principios de fonología**, Cincel,

* Veiga, Alexandre, **El componente fónico de la lengua**, Axac,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Variedades do español/V01G400V01914

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Fonética e fonoloxía da lingua galega/V01G400V01902

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingüística: Introducción á lingüística aplicada/V01G400V01102

Lingüística: Lingüística xeral/V01G400V01204

Outros comentarios

- A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un cero nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

- A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

- Reconméndase a utilización dos recursos que ofrece a biblioteca para consultar as referencias recomendadas na guía da

materia, así como outros recursos bibliográficos que se sinalen nas aulas.

- É responsabilidade do alumnado consultar os materiais e as novidades a través da plataforma FAITIC e de estar ao tanto das datas nas que as probas de avaliación teñen lugar.

- Infórmase ao alumnado de intercambio de que o nivel de lingua necesario para o axeitado seguimento das clases desta materia é alto. Consúltese coas profesoras as dúbidas neste respecto.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Variedades do español				
Materia	Variedades do español			
Código	V01G400V01914			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Quilis Sanz, María José			
Profesorado	Quilis Sanz, María José			
Correo-e	mjquilis@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O obxectivo é que o alumno coñeza as distintas modalidades que a lingua española ha adquirido tanto na Península como noutros continentes			

Competencias	
Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B3	Capacidade do estudantado no manexo das novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao campo dos estudos lingüísticos e literarios.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
C2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
C5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
C18	Capacidade para localizar, utilizar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e Internet.
D1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D5	Capacidade de xerar novas ideas.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.

Resultados de aprendizaxe				
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
O alumnado debe coñecer as distintas modalidades que a lingua española ha adquirido nas zonas *castellanohablantes.	A1	B1 B7	C2 C18	D1 D2
Estudaranse as modalidades históricas *dialectales: o leonés e o aragonés.	A5	B1 B7	C2 C5	D11
O estudante ha de coñecer as peculiaridades propias que o noso idioma adoptou nas distintas áreas do continente americano onde este arraigou. O coñecemento doutras áreas xeográficas como Filipinas e África, onde o español tivo a súa presenza.	A1 A5	B2 B3 B7	C2 C5	D5 D10 D11
O alumno adquira unha visión realista da diversidade da lingua española.	A1 A5	B3 B7	C5	D5 D8 D10 D11

Contidos
Tema

1. Dialectoloxía e xeografía lingüística	1.1. Conceptos de lingua e dialecto 1.2. Primeiros estudos sobre variación lingüística 1.3. Xeografía lingüística: concepto e desenvolvemento como disciplina lingüística 1.4. Os atlas lingüísticos
2. Español de España	2.1. Dialectos históricos 2.2. Español castelán 2.3. Español andaluz 2.4. Español canario 2.5. Falas de transición
3. Español no mundo	3.1. Español hispanoamericano 3.2. Español estadounidense 3.3. Español en Filipinas

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas autónomas a través de TIC	0	20	20
Traballo tutelado	5	26	31
Lección maxistral	25	23	48
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	31	35
Exame de preguntas obxectivas	0	16	16

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas autónomas a través de TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Lección maxistral	Explicación teórica por parte do profesor dos aspectos máis importantes presentados no programa desta materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Poderanse realizar as consultas pertinentes respecto diso por correo electrónico (mjquilis@uvigo.é) ou en tutorías.
Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	Poderanse realizar as consultas pertinentes respecto diso por correo electrónico (mjquilis@uvigo.é) ou en tutorías.
Exame de preguntas obxectivas	Poderanse realizar as consultas pertinentes respecto diso por correo electrónico (mjquilis@uvigo.é) ou en horas de tutorías

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Prácticas autónomas a través de TIC	Subiranse a a plataforma preguntas e exercicios en os que se demostrará o coñecemento apreso e a comprobación de as lecturas complementarias.	10	A1 A5	B3 C18	C2 D1 D2 D5 D8	
Traballo tutelado	O alumnado deberá realizar un traballo a o longo de o curso.	25	A5	B3 C18		
Lección maxistral	Se evaluará mediante a asistencia e a participación activa en as clases	5	A1	B1 B7 C2 C5	D2 D5	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realizaranse varios exames parciais durante o curso.	40	A5	B2 B7 C2 C5	D5 D8 D10	

Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación de as competencias adquiridas que inclúen preguntas pechas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparejamiento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	20	B1 C2 D1 C18 D10
-------------------------------	--	----	---------------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

ALUMNADO PRESENCIAL: En a 1ª edición de as actas os/as alumnos e alumnas poderán elixir entre a avaliación continua e a avaliación única. De optar por a avaliación única, terán ata a terceira semana de o curso para comunicar esta decisión a a profesora por correo electrónico. De non efectuarse dita notificación entenderase que se segue a avaliación continua. Doutra banda, o dereito a a avaliación continua perderase si non se asiches a un mínimo de o 80% de as clases, é dicir, só se evaluará con este sistema a os alumnos e as alumnas que asistan a 38 horas ou máis de clase. Tamén se perderá o dereito a a avaliación continua si non se entregan as prácticas obrigatorias fixadas por a profesora. Pola súa banda, a avaliación única consistirá en un único exame realizado en a data oficial marcada por a Facultade.

- En a 2ª edición de as actas, do mesmo xeito que en a avaliación única, o alumnado realizará un único exame en a data oficial establecida por a Facultade.

ALUMNADO SEMIPRESENCIAL: En a 1ª edición de as actas os/as alumnos e alumnas poderán elixir entre a avaliación continua e a avaliación única. Independentemente de o método de avaliación elixido, recoméndase asistir a a presentación de a materia e a as clases que sexan posibles. Para a avaliación continua seguirase o seguinte método de avaliación: Prácticas autónomas a través de TIC: 10%; traballo tutelado: 25%; exames parciais: 40%; exame de probas obxectivas: 20%. De non cumprir estes requisitos se evaluará por o método de avaliación única, que consistirá en un único exame realizado en a data oficial marcada por a Facultade.

- En a 2ª edición de as actas, do mesmo xeito que en a avaliación única, o alumnado realizará un único exame en a data oficial establecida por a Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Alvar, Manuel, **Manual de dialectología: el español de España**, Ariel,
 Moreno Fernández, Francisco, **La lengua española en su geografía**, Arco/Libros,
 Vaquero de Ramírez, María, **El español de América I: pronunciación**, Arco/Libros,
 Vaquero de Ramírez, María, **El español de América II: morfosintaxis y léxico**, Arco/libros,

Bibliografía Complementaria

Alvar, Manuel, **Manual de dialectología del español: el español de América**, Ariel,
 Chambers, J.K; Trudgill, P., **Dialectología**, Visor,
 Fontanella de Weinberg, M.B., **El español de América**, MAPFRE,
 García Mouton, Pilar, **Lenguas y dialectos de España**, Arco/Libros,
 Garrigós Muñoz, José, **Las habla murcianas**, edit.um,
 Kany, C., **Sintaxis hispanoamericana**, Gredos,
 Gimeno, Fancisco, **Dialectología y sociolingüística españolas**, Alicante,
 López García, Ángel, **Policentrismo, hibridación y porosidad en la lengua española**, Vervuert,
 Miguel Aparicio de, Elena (coord), Buitrago Gómez, María Cruz (coord), **Las lenguas españolas. Un enfoque filológico**, Ministerio de Educación y Ciencia,
 Narbona, Antonio (coord), **Conciencia y variación del habla andaluza**, Sevilla,
 Quilis, Antonio, **La lengua en cuatro mundos**, MAPFRE,
 Quilis, Antonio y Casado-Fresnillo, Celia, **La lengua Española en Filipinas**, C.S.I.C.,
 Zamora vicente, Alonso, **Dialectología española**, Gredos,
 VV.AA., **¿Desde las variedades a la lengua pluricéntrica?**, Iberoamericana,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español I/V01G400V01101

Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español II/V01G400V01202

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Fonética e fonoloxía da lingua española/V01G400V01913

Fonética e fonoloxía da lingua galega/V01G400V01902

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingua e comunicación oral e escrita: español/V01G400V01302

Lingua e comunicación oral e escrita: galego/V01G400V01301

Outros comentarios

- A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un cero na devandita proba. Alegar

descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá ao alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

- A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas, senón tamén a súa corrección lingüística.

- Recoméndase a utilización dos recursos que ofrece a biblioteca para consultar as referencias recomendadas na guía da materia, así como outros recursos bibliográficos que se sinalen nas clases.

- É responsabilidade do alumnado consultar os materiais e as novidades a través da plataforma FAITIC e estar ao tanto das datas nas que teñan lugar as probas de avaliación.

- Infórmase o alumnado de intercambio de que o nivel de lingua necesario para o adecuado seguimento das clases desta materia é alto. Consúltese coas profesoras as dúbidas respecto diso.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Literatura medieval galego-portuguesa				
Materia	Literatura medieval galego-portuguesa			
Código	V01G400V01921			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Arias Freixedo, Xosé Bieito			
Profesorado	Arias Freixedo, Xosé Bieito			
Correo-e	freixedo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estudo da literatura medieval galega portuguesa no seu contexto histórico e cultural.			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
B9	Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
C9	Coñecemento de retórica e estilística.
C10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
D6	Capacidade de xestionar a información.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocrítica.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer as claves históricas, socioculturais, políticas, etc. que constituíron o contexto de produción da literatura medieval.	A2 A5	B1	D3 D9	
Saber valorar na súa xusta medida a importancia da cultura popular e da cultura intelectual, así como da interrelación entre ambas, na literatura medieval. Familiarizarse cos mecanismos de difusión da cultura na Idade Media.		C3 C6 C7 C10	D10	
Familiarizarse cos mecanismos de difusión da cultura na Idade Media.	A2	B1 B2 B7	C3 C6 C10	D8 D10 D11

Coñecer as obras fundamentais da literatura medieval galega e portuguesa nos seus diferentes rexistros ou xéneros. Saber identificar as concomitancias destas obras coas doutras tradicións literarias europeas, así como saber identificar e valorar as particularidades formais e conceptuais específicas de cada obra, en relación co marco literario románico en que se encadran.		C3 C10	D2 D3 D6 D8 D9 D10 D11 D12
Saber percibir a evolución estética e/ou ideolóxica dalgunhas manifestacións literarias ao longo da Idade Media.	B1 B9	C3 C6 C9 C10	D2 D3 D6 D9 D10 D11 D12
Coñecer e saber empregar en análises de casos concretos, os conceptos, a terminoloxía e as metodoloxías deste ámbito de estudo.	A1 B2 B7 B9	C6 C10	D8 D11

Contidos

Tema	
1. Contextualización xeográfica, histórica, cultural, sociolóxica e lingüística da literatura galego-portuguesa medieval.	-O espazo xeográfico, social e político. -Cultura intelectual e cultura popular. Os espazos da cultura intelectual. -A difusión da cultura na Idade Media.
2. O concepto de 'literatura' e de 'creación literaria' na Idade Media.	-Tradición e orixinalidade na literatura medieval. -Literatura para escoitar e literatura para ler. -A obra manuscrita e os azares da transmisión. -Os conceptos de autor e de xénero na Idade Media.
3. A lírica profana galego-portuguesa. -Tradición e orixinalidade na poesía medieval.	-Cuestións de poética e de retórica medieval. -Xéneros ou rexistros poéticos galego-portugueses no contexto románico. A cantiga de amor, a cantiga de amigo, a cantiga de escarnio e maldizer, outros xéneros pouco representados. -Lírica pretrobadoresca en romance. -Cronoloxía e xeografía da manifestación cultural trobadoresca galego-portuguesa. -A transmisión manuscrita.
4. A lírica relixiosa: As Cantigas de Santa Maria.	-As CSM no marco da tradición haxiográfica medieval. -Concepción e evolución do proxecto das CSM. -A cuestión da autoría das CSM. -Formas métricas e estróficas das CSM. -Estrutura interna das CSM narrativas. -Especificidade das cantigas de loor.
5. A prosa medieval galega.	-A materia antiga. -A materia de Bretaña. -A materia rolandiana.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo previo	6	20	26
Estudo de casos	8	10	18
Traballo tutelado	4	22	26
Outros	0	30	30
Lección maxistral	28	20	48
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo previo	Para algúns temas o profesor indicará bibliografía específica que o alumnado deberá ter lida antes da exposición teórico-práctica dos mesmos na aula

Estudo de casos	De xeito complementario e simultáneo coas sesións maxistras, realizaranse estudos e comentarios de casos relacionados co aspecto teórico que se estea a explicar nese momento. OS ALUMNOS SEMIPRESENCIAIS poderán recibir orientacións sobre estas explicacións nas titorías individuais (sexan presenciais ou remotas), indicaráselles a bibliografía que pode substituílas ou complementalas, e disporán en Faitic de material específico.
Traballo tutelado	Realización de pequenos traballos sobre temas do programa, supervisados polo profesor.
Outros	Lecturas, elaboración de pequenos ensaios, discusión en grupo etc.
Lección maxistral	O profesor realizará na aula unha explicación teórica e práctica dos contidos da materia. OS ALUMNOS SEMIPRESENCIAIS poderán recibir estas explicacións nas titorías individuais (sexan presenciais ou remotas), indicaráselles a bibliografía que pode substituílas ou complementalas, e disporán en Faitic de material específico.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Tanto na aula como en horas de titoría, os alumnos deberán realizar as consultas que consideren precisas sobre a materia de estudo, o traballo diario, os exercicios propostos, etc. Os alumnos deberán presentarlle individualmente ao profesor un índice do proxecto de traballo tutelado. Antes de entregar o traballo definitivo deberán presentarlle ao profesor, obrigatoriamente e de xeito individual, un borrador completamente desenvolvido do traballo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Estudo previo	Valoralase a lectura da bibliografía previa á exposición teórico-práctica dos temas.	15	B1 B2 B9	C3 C6 C7	D3 D6 D8 D9 D10 D11
Estudo de casos	Valorarase a participación dos alumnos na resolución de exercicios e no comentario dos casos propostos na aula. Valoralase a elaboración de pequenos ensaios a partir de lecturas breves, etc.	20	A1	B1 B2 B7	C3 C6 C7 C9 C10 D2 D3 D6 D8 D10 D11 D12
Traballo tutelado	Realización dun traballo escrito (8 folios) sobre un aspecto do temario.	25	A1 A2	B1 B2 B7	C6 C9 C10 D2 D3 D6 D8 D9 D10 D11 D12
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización dun exame teórico-práctico.	40	A2	C3 C6 C7 C9 C10	D10

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Primeira edición das actas.

Dúas modalidades de avaliación:

a. A **avaliación continua** (a descrita máis arriba) que inclúe un exame teórico-práctico que se realizará na data oficial establecida pola FFT (40% da nota).

b. Á parte da avaliación continua, o alumnado ten a posibilidade de optar polo **sistema de avaliación única**, consistente na realización dun único exame teórico e práctico (70% da nota) sobre todos os contidos da materia, que se realizará na data oficial establecida pola FFT, e na elaboración dun traballo tutelado (30% da nota) que se entregará o mesmo día do exame oficial .

Ao alumnado que opte polo sistema de avaliación continua recoméndaselle a asistencia regular ás aulas.

2. Segunda edición das actas (xullo):

O alumnado terá só opción á **avaliación única**, consistente na entrega do traballo tutelado (30% da nota) e na realización dun exame teórico sobre os contidos da materia (70% da nota).

Importante: Sexa cal for a modalidade de avaliación e a convocatoria, é preciso participar en todas as probas propostas en cada caso.

O alumnado que opte pola modalidade de avaliación única, en calquera das dúas edicións das actas, deberá acordar o tema do seu traballo co profesor con antelación suficiente (mínimo dous meses antes da data de entrega). É responsabilidade do alumnado contactar co profesor para marcar o tema do traballo.

Modalidade semipresencial.

O alumnado en réxime de semipresencialidade poderá consultar os materiais e as prácticas a través da plataforma FAITIC, onde se irán colocando paulatinamente.

Haberá sesións quincenais de tutoría, ás que é conveniente que asistan para un mellor seguimento do curso.

A avaliación do alumnado semipresencial, que tamén poderá optar entre avaliación única ou continua, será a mesma que para o alumnado presencial.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Arias Freixedo, X. B., **Antoloxía da Lírica Galego-Portuguesa**, Xerais, 2003
- Arias Freixedo, X. B., **Per arte de foder. Cantigas de escarnio de temática sexual**, Frank & Timme, 2017
- Beltrán, V., **A Cantiga de amor**, Xerais, 1995
- Brea, M. e Lorenzo, P., **A cantiga de amigo**, Xerais, 1998
- Dronke, P., **La lírica en la Edad Media**, Seix Barral, 1996
- Fidalgo, Elvira, **As cantigas de Santa Maria**, Xerais, 2002
- Lanciani, G. e Tavani, G., **As cantigas de escarnio**, Xerais, 1995
- Lanciani, G. e Tavani, G. (ed.), **Dicionario da literatura medieval galega e portuguesa**, Caminho, 1993
- López Carreira, A., **O Reino Medieval de Galicia**, Edicións A Nosa Terra, 2005
- Mettmann, W., **Afonso X o Sábio. Cantigas de Santa Maria**, Castalia, 1986-1988-1989
- Monteagudo, H., **En cadea sen prijon. O cancionero de Afonso Paez**, Xunta de Galicia,
- Oliveira, Antonio Resende de, **Trobadores e xogreses**, Xerais, 1995
- Pallares, Mª C. e E. Portela,, **Idade Media**, en **Nova Historia de Galicia**, Tambre, 1996
- Pena, X. R., **Historia da literatura medieval galego-portuguesa**, Sotelo Blanco, 2002
- Souto Cabo, J. A., **Os cavaleiros que fizeram as cantigas. Aproximação às origens socioculturais da lírica galego-portuguesa**, Editora da UFF, 2013
- Tavani, G., **A poesía lírica galego-portuguesa**, Galaxia, 1986
- VV.AA., **História da Literatura portuguesa. Vol. I. Das Origens ao Cancioneiro Geral**, Publicações Alfa, 2001
- VV. AA., **Historia da Literatura Galega, Idade Media, v. XXX**, Hércules de Edicións, 2000
- VV. AA., **Lírica profana galego-portuguesa. Corpus completo das cantigas medievais, con estudio biográfico, análise retórica e bibliografía específica**, CILRP, 1996
- www.cantigas.fcsh.unl.pt,
- www.cantigasdesantamaria.com/,
- www.glossa.gal,
- sli.uvigo.es/RILG/,
- #### Bibliografía Complementaria
- Gutiérrez, S. e Lorenzo, P., **A literatura artúrica en Galicia e Portugal na Idade Media**, Universidade, 2001
- VV. AA., **História crítica da literatura portuguesa. Idade Média (vol. I). C. Reis e A. F. Dias (Dirs.)**, 1998
- Zumthor, P., **Éssai de poétique médiévale**, Editions du Seuil, 1972
- www.universocantigas.gal,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Literatura dos 'Séculos Escuros' e do século XIX				
Materia	Literatura dos 'Séculos Escuros' e do século XIX			
Código	V01G400V01922			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Navaza Blanco, Gonzalo			
Profesorado	Navaza Blanco, Gonzalo			
Correo-e	gnavaza@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Teoría e crítica da literatura galega dos séculos XVI a XIX			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
D6	Capacidade de xestionar a información.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocrítica.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Comprender a historia das ideas estéticas que determina a evolución das tradicións literarias.	A1	B1	C3	D2
Valorar a construción do sistema literario galego como produto da nosa historia e da nosa singularidade en tanto que pobo peculiar.	A2	B2	C6	D3
Coñecer en profundidade a problemática da evolución desde a literatura medieval á contemporánea e a produción literaria dos séculos xvi-xviii (Séculos Escuros)	A5	B5	C16	D6
Coñecer en profundidade os procesos históricos, sociopolíticos e culturais que dan lugar aos fenómenos que propician no século XIX a configuración do sistema literario galego contemporáneo, así como as producións literarias desta etapa.		B7		D8
				D9
				D10
				D11
				D12

Contidos

Tema

1. Da literatura medieval galego-portuguesa á literatura galega contemporánea	1.a. Condicionamentos históricos 1.b. Periodización e criterios 1.c. Características xerais dos SS.EE.
2. Literatura galega do Renacemento e o Barroco	2.1. Literatura culta e literatura popular. 2.2. Restos da tradición medieval 2.3. A loa do parragués 2.4. As exequias da Raíña Margarida
3. O teatro dos séculos escuros	3.1. Teatro culto, teatro popular 3.2. O entremés famoso sobre a pesca no Río Miño 3.3. Outras mostras
4. Sarmiento	4.1 Sarmiento e a lingua galega 4.2. Sarmiento filólogo, Sarmiento literato.
5. A literatura do século XIX	5.1. Primeiras mostras 5.2. Literatura anterior ao Rexurdimento
6. O Rexurdimento	6.1. Características xerais 6.2. Rosalía de Castro 6.3. Eduardo Pondal 6.4. Curros Enríquez 6.5. Outros autores

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	44	102	146
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Lectura e comentario de textos literarios

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Lectura de textos e comentario (realizados na aula). Respostas ás consultas de cada alumno acerca do texto traballado (na aula ou por conta de cada alumno). Seguimento do comentario de texto realizado. (As consultas poden realizarse a través de correo electrónico). Os alumnos semipresenciais deberán asistir aos seminarios específicos que se convocarán para eles. Disporán ademais da atención que se lles poida prestar a través do correo electrónico e en titorías previamente concertadas.
Probos	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	Cada alumno recibe un informe individualizado das súas respostas nas probas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Valorarase a participación nos seminarios consistente na lectura e comentario de textos literarios	25	A1 A2 A5 B7	B1 B2 B5 B7	C3 C6 C16	D2 D3 D6 D8 D9 D10 D11 D12
Exame de preguntas de desenvolvemento	O exame (na data indicada no calendario oficial da FFT) constará de dúas partes. A primeira é o desenvolvemento dun tema teórico. A segunda, comentarios guiados (mediante cuestións concretas) relativos a textos literarios ou fragmentos.	75	A1 A2 A5 B7	B1 B2 B5 B7	C3 C6 C16	D2 D3 D6 D8 D9 D10 D11

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alumnos semipresenciais deberán realizar o exame marcado na data oficial, igual que o resto dos alumnos, e ademais deberán ir enviando por correo electrónico os comentarios de textos propostos.

A proba de xullo consistirá nun exame similar cunha puntuación idéntica. Os alumnos que fixeran os comentarios de texto conservan a nota correspondente; os que non, deberán entregalos na data en que realicen o exame.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Mariño, Ramón (edit), **Papeis de empreita condenada I: A escrita galega entre 1797 e 1846**, Consello da Cultura Galega, 2008

Mariño, Ramón (edit), **Papeis de empreita condenada II. Lingua galega e comunicación nos inicios da Idade Contemporánea**, Consello da Cultura Galega, 2012

Tarrío Varela, Anxo, **Literatura galega: Aportacións a unha historia crítica**, Xerais, 1994

Vilavedra, Dolores, **Historia da literatura galega**, Galaxia, 1994

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo/V01G400V01924

Análise das obras centrais do período Nós/V01G400V01923

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Obras principais das literaturas galega e lusófona/V01G400V01304

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Análise das obras centrais do período Nós				
Materia	Análise das obras centrais do período Nós			
Código	V01G400V01923			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Fernández Álvarez, Manuel Santiago			
Profesorado	Fernández Álvarez, Manuel Santiago			
Correo-e	mffft@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Historia e crítica da literatura galega entre 1900 e 1936			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
C16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
D5	Capacidade de xerar novas ideas.
D6	Capacidade de xestionar a información.
D9	Capacidade crítica e de autocrítica.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Abranguer os fundamentos teóricos e aplicados que ofrecen os diferentes paradigmas da teoría literaria, así como sintetizar, relacionar e describir a tradición literaria galega nos seus distintos ámbitos culturais e sociais, períodos, xéneros e movementos.	A1	B1	D2	
	A2	B2	D5	
	A5	B5	D10	
		B7	D11 D12	
Comprender a historia das ideas estéticas que subxace á evolución das tradicións literarias.	A1	B1	C3	D3
	A2	B2	C6	
	A5	B5	C7	
		B7		
Valorar a construción do sistema literario galego como un produto da nosa historia e da nosa singularidade en tanto que pobo peculiar.		B5	C3 C16	D9

Coñecer a fondo a tradición literaria galega do século XX.

A1 B1 C3 D3
A2 B5 C16 D6
A5 D10
D11
D12

Coñecer os principais equipos auxiliares que apoian ás instalacións propulsoras dos buques da Armada

Contidos

Tema

1. A xeración poética Antre Dous Séculos.	Circunstancias históricas e sociais. Características xerais. Antonio Noriega Varela Ramón Cabanillas Outros autores. Lectura e comentario dunha antoloxía de poemas facilitada polo profesor.
2. A xeración Nós. Ensaio e narrativa.	Circunstancias históricas e sociais. Características xerais. Vicente Risco Ramón Otero Pedrayo Afonso Daniel Rodríguez Castelao Lectura de: - Teoría do nacionalismo galego de Vicente Risco. - O Porco de Pé de Vicente Risco. - Arredor de si de Ramón Otero Pedrayo. - Retrinco de Afonso Daniel Rodríguez Castelao. - Retrincos de Afonso Daniel Rodríguez Castelao.
3. As xeracións poéticas de 1925 e 1936	Circunstancias históricas e sociais. Características xerais. A renovación poética. As vangardas autóctonas e alleas. Manuel Antonio. Álvaro Cunqueiro. Outros autores. Lectura e comentario de: - O Manifesto Máis Alá, de Manuel Antonio e Álvaro Cebreiro. - De catro a catro de Manuel Antonio. - Poemas de di e son, de Álvaro Cunqueiro. - Antoloxía de poesía facilitada polo profesor.
4. O teatro.	O teatro rexionalista de principios de século O teatro nacionalista O teatro das Irmandades da Fala O teatro da Xeración Nós O teatro do Seminario de Estudos Galegos O teatro de vangarda Lectura, viisionado e comentario de: - A fiestra baldeira, de Rafael Dieste. - Os vellos non deben de namorarse, de Afonso Daniel Rodríguez Castelao.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	3	5
Lección maxistral	41	37	78
Traballo tutelado	2	36	38
Eventos científicos	0	20	20
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	6	9

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición
Actividades introdutorias Haberá unha sesión introdutoria ao conxunto da materia, de dúas horas de duración, con delimitación dos seus contidos, métodos, probas a realizar, textos que deben ler os alumnos, etc. Sería convinte que, a pouco que lles resulte posible, tamén os ALUMNOS SEMIPRESENCIAIS acudan a esta sesión introdutoria.

Lección maxistral	A docencia centrarase na análise exhaustiva arredor de catro núcleos textuais e autorais, dos que se irán derivando calas noutras obras e autores adxacentes. Dedicaremos un mes a cada un destes núcleos. Os ALUMNOS SEMIPRESENCIAIS poderán recibir orientacións sobre estes contidos nas titorías individuais (sexan presenciais ou remotas), se lles indicará a bibliografía que pode substituílas ou complementalas, e disporán en Faitic de material específico.
Traballo tutelado	Realizaranse comentarios de texto de numerosos fragmentos textuais ou culturais vinculados coas obras obxecto deste programa. Cada estudante realizará unha exposición na aula sobre un tema acordado co profesor.
Eventos científicos	Eventualmente o alumnado poderá acudir a conferencias, recitais, mesa redondas, proxeccións de filmes, seminarios literarios, representacións teatrais, etc. e deberá realizar un breve resumo por escrito desta actividade.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma faitic ou outras.
Lección maxistral	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma faitic ou outras. O método docente, ademais, será o do diálogo e o alumnado poderá formular cantas dúbidas lle suxira o discurso da materia.
Traballo tutelado	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma faitic ou outras. Ademais, os traballos serán expostos e discutidos na aula e estarán á disposición do alumnado para a súa consulta posterior e para formar parte do material de estudo.
Eventos científicos	Eventualmente, o alumnado será convidado a participar en sesións de conferencias, debates, proxeccións, congresos, xornadas de estudos, que serán avaliados polo profesor en función do seu interese e relación cos contidos da materia.
Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma faitic ou outras. O alumnado contará cunha entrevista programada ao final do exercicio para coñecer pormenorizadamente o resultado do seu esforzo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Actividades introdutorias	Presentación da materia e dos traballos e encomendas que debe realizar o alumnado. Tanto o alumnado presencial como semipresencial, en sesións diferenciadas, está obrigado a asistir.	5	A1 A2 A5
Lección maxistral	Leccións ao longo do primeiro cuadrimestre. O alumnado semipresencial contará con información da materia impartida en cada unha das sesións e con documentos escritos ou audio-visuais que lle permitan un seguimento adecuado da materia.	30	A1 A2 A5
Traballo tutelado	Traballos de lectura e análise das obras obxecto do programa. O alumnado semipresencial tamén estará obrigado a participar na realización de traballos específicos de curso, comentarios de lecturas, reseñas de filmes, análises de textos, etc.	15	A1 A2 A5
Eventos científicos	Asistencia, e participación, a seminarios desenvolvidos en paralelo ás clases e vinculados cos contidos da materia. O alumnado semipresencial contará coa información necesaria para un seguimento axeitado de cada un dos eventos programados.	20	A1 A2 A5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame sobre contidos que o alumnado ha responder de xeito disertativo. O alumnado semipresencial ha de comparecer para a realización desta proba (ou probas), que será programada de xeito oficial e anunciada con antelación pola Facultade. A proba consistirá nunha disertación escrita sobre un ou varios dos temas do programa así como no comentario (análise e interpretación) de un ou varios textos dos estudados no programa. A proba do mes de xullo será semellante á do mes de xuño.	30	A1 A2 A5

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado semipresencial ha de comparecer para a realización desta proba. A proba consistirá nunha disertación escrita

sobre un ou varios dos temas do programa así como no comentario (análise e interpretación) de un ou varios textos dos estudados no programa.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ansede, Alberte, Cesáreo Sánchez Iglesias, Xosé María Álvarez Cáccamo, and Asociación Socio-Pedagóxi, **Historia Da Literatura Galega.**, Tomos 33 e 34,, Asociación Socio-Pedagóxica Galega, 1996

Carballo Calero, Ricardo, **Historia Da Literatura Galega Contemporánea**, Galaxia, 1981

Frenzel, Elisabeth, **Diccionario de Motivos de La Literatura Universal**, Gredos, 1980

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo/V01G400V01924

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Obras principais das literaturas galega e lusófona/V01G400V01304

DATOS IDENTIFICATIVOS**Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo**

Materia	Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo			
Código	V01G400V01924			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Angueira Viturro, Anxo			
Profesorado	Angueira Viturro, Anxo			
Correo-e	angueira@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Historia crítica da literatura galega entre 1936 e 1975.			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
C16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
D6	Capacidade de xestionar a información.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocrítica.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Abranguer os fundamentos teóricos e aplicados que ofrecen os diferentes paradigmas da teoría literaria, así como sintetizar, relacionar e describir a tradición literaria galega nos seus distintos ámbitos culturais e sociais, períodos, xéneros e movementos.	A2	B1	C3	D2
	A5	B2	C6	D8
		B5	C7	D10
		B7	C16	D11
Comprender a historia das ideas estéticas que subxace á evolución das tradicións literarias.	A1	B1	C3	D9
	A2	B5	C7	
	A5		C16	

Valorar a construción do sistema literario galego como un produto da nosa historia e da nosa singularidade en tanto que pobo peculiar.	B5	C16	D2 D3 D8 D9 D10 D12
Coñecer a fondo a tradición literaria galega do século XX.	A1 A2 A5	B1 B7	C3 C6 C7 C16 D2 D3 D6 D11

Contidos

Tema

A posguerra. Literatura do exilio.	Núcleos literarios do exilio americano. A importancia literaria do exilio. A posguerra e a recuperación literaria en Galicia. Luís Pimentel. Luís Seoane. Outros autores.
Os conflitos xeneracionais, estéticos e literarios dos anos cincuenta e sesenta. A xeración de 1936	A obra de Álvaro Cunqueiro. A obra de Blanco Amor. A obra de Celso Emilio Ferreiro. Outros autores.
A ruptura da xeración das Festas Minervais. A nova narrativa. Novas tendencias poéticas.	A obra de Méndez Ferrín. A obra de Uxío Novoneyra. A obra de Xohana Torres. Outros autores.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	32	36	68
Traballos de aula	13	36	49
Resolución de problemas	3	30	33

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	O desenvolvemento da aula farase a partir de explicacións sobre cada tema nas que se vaian introducindo tamén os textos pertinentes. O alumnado semipresencial deberá asistir a sesións de tutoría, que se celebrarán a razón de unha por mes, aproximadamente. Ademais, disporán en Faitic de cuestionarios, apuntamentos, presentacións gráficas e vídeos e outro material diverso.
Traballos de aula	Serán necesarios ás veces para completar as explicacións da aula. O alumnado semipresencial deberá realizar os mesmos traballos presentándoos por escrito, via correo electrónico ou segundo acorde cos profesores.
Resolución de problemas	Na aula faremos lecturas e comentarios dos textos máis salientables, aos que se lle dedicará a última parte de cada unha das sesións, que o alumnado deberá completar con outras lecturas e comentarios suxeridos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	O alumno, sexa presencial ou semipresencial, disporá de atención personalizada a través de tutorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma Faitic.
Traballos de aula	O alumno, sexa presencial ou semipresencial, disporá de atención personalizada a través de tutorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma Faitic.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
------------	---------------	---------------------------------------

Lección maxistral	Os contidos desenvolvidos ó longo do cuadrimestre avaliaranse mediante un exame ó final do mesmo na data oficial da Facultade. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas de xeito presencial nesta mesma data.	70	A1 A2 A5	B1 B2 B5 B7	C3 C6 C7 C16	D2 D3 D6 D8 D9 D10 D11 D12
Traballos de aula	O discente preparará en grupo ou en solitario comentarios de texto e informacións concisas para seren expostas na aula. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas vía telemática no prazo que se fixe.	15	A5	B1 B2 B5 B7	C3	D2 D3 D6 D8 D9 D10 D11 D12
Resolución de problemas	As lecturas e comentarios realizados na aula, así como todas as lecturas que se vaian propondo, serán obxecto de avaliación. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas de xeito presencial no día e hora que se fixe.	15				D2 D3 D6 D8 D9 D10 D11 D12

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado, tanto presencial como non presencial, que se presente á "segunda edición de actas" realizará unha proba por escrito (na data oficial, segundo o calendario da FFT) con contidos pertencentes a todo o temario, incluíndo:

1.- recoñecemento de textos, 2.- comentario de textos, 3.- preguntas curtas de resposta curta e 4.- preguntas longas para desenvolver.

En función do desenvolvemento do curso e da actividade desenvolvida por cada un dos discentes algún(s) destes apartados pode(n) non ser necesario(s).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Figueroa, Antón, **Ideoloxía e autonomía no campo literario galego**, Laiovento, 2010

Méndez Ferrín, Xosé Luís, **De Pondal a Novoneyra**, Xerais, 1984

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Literatura: Teoría da literatura/V01G400V01203

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Análise das obras centrais do período Nós/V01G400V01923

Literatura dos 'Séculos Escuros' e do século XIX/V01G400V01922

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Literatura española medieval				
Materia	Literatura española medieval			
Código	V01G400V01931			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Chas Aguión, Antonio			
Profesorado	Chas Aguión, Antonio			
Correo-e	achas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C9	Coñecemento de retórica e estilística.
D6	Capacidade de xestionar a información.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocrítica.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.	A1
Que o estudantado demostrase posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adóitase atopar a un nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.	A2
Que o estudantado desenvolvese aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.	A5
Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.	B1
Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.	B2
Capacidade do estudantado para comprender interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.	B5
Coñecemento dos métodos básicos do estudo e análise lingüística e literaria.	B7

Coñecemento da literatura española do período correspondente á Idade Media.	C3
Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria relativos á literatura medieval española.	C6
Coñecementos de retórica e estilística aplicados á literatura española da Idade Media.	C9
Comunicación oral e escrita na lingua materna.	D6
Capacidade de xestionar a información.	D6
Habilidade para traballar de forma autónoma.	D8
Capacidade crítica e de autocrítica.	D9
Capacidade de análise e síntese.	D10
Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala adecuadamente.	D11
Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.	D12

Contidos

Tema

1. Marco histórico e cultural	1.1. Contexto 1.2. Vías de transmisión da obra medieval 1.3. Problemas, fontes e bibliografía xeral para o estudo da literatura española medieval
2. A poesía na Idade Media	2.1. Lírica tradicional. 2.2. Épica, haxiografía e debates. 2.3. Mester de clerecía. 2.4. A cuaderna vía no século XIV. O Libro de Bo Amor. 2.5. Poesía de cancionero.
3. A prosa na Idade Media	3.1. Orixe, século XIII (literatura gnómica, exemplarios e traducións. Alfonso X) 3.2. A prosa no século XIV (literatura exemplar, prosa didáctica) 3.3. A heteroxeneidade da prosa no século XV (didáctica, epistolar, histórica, libros de viaxes e prosa de ficción) 3.4. A Celestina
4. O teatro na Idade Media	4.1. Teatralidad e parateatralidad 4.2. Teatro relixioso 4.3. Espectáculos cortesáns e teatro.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	4	0	4
Lección maxistral	16	0	16
Eventos científicos	2	4	6
Traballos de aula	14	0	14
Titoría en grupo	9	0	9
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	32	34
Resolución de problemas	0	34	34
Outras	1	32	33

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Nas primeiras horas de docencia presencial das dúas partes está prevista unha sesión informativa a todo o alumnado, anticipando e aclarando as cuestións relativas ao desenvolvemento do curso. Así mesmo, serán utilizadas estas horas para a explicación da metodoloxía que se seguirá nas clases prácticas, especialmente no relativo ás tarefas e traballos de aula.

Lección maxistral	Nas clases teóricas presentarei ao alumnado cada un dos temas de maneira organizada, proporcionándolle a bibliografía precisa. No caso do réxime semipresencial o alumnado disporá da información fornecida polo profesor a través das titorías, tanto presenciais como a través do correo electrónico, así como o material fornecido na plataforma FAITIC
Eventos científicos	Está prevista a visita dun/a especialista na materia que pronunciará unha conferencia, en horas presenciais, sobre un dos contidos do programa, e sobre o que o alumnado, tanto presencial como non presencial, terá que facer un traballo. Para ese efecto, o alumnado semipresencial tamén disporá dos materiais precisos para desenrólalo desta actividade.
Traballos de aula	Complemento das sesións maxistrais, nas horas prácticas serán expostos os conceptos teóricos a un grupo máis reducido do alumnado. O alumnado semipresencial tamén disporá dos materiais precisos (sexa a través da plataforma de ensino virtual ou por correo electrónico) para avanzar en cada unidade temática.
Titoría en grupo	Horas de asistencia obrigatoria para todo o alumnado, fixadas no horario oficial, nas que se aclararán cuestións e resolveranse dúbidas previas ao exame ou á resolución de traballos, especialmente os relativos á práctica do comentario literario de textos. O alumnado de réxime semipresencial cumprirá coas esixencias deste tipo de matrícula en canto ao número de tutorías obrigatorias, dúas polo menos, ademais doutras que se acorde co profesorado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	Tanto nas horas dedicadas ás actividades *introdutorias como nas que, ao longo do curso, asigno ás titorías en grupo, ambas as en horario presencial, exporei ao alumnado aspectos relativos á metodoloxía da materia e ao seguimento da mesma. Así mesmo, procurarei levar un seguimento individualizado de cada estudante, expondo os principios metodolóxicos que ha de rexer a análise do texto literario, así como os fundamentos da avaliación. Para realizar este seguimento personalizado, cada estudante terá asignadas as horas de contacto co profesor, de carácter obrigatorio, ademais daquelas optativas que poida precisar.
Titoría en grupo	Nas horas asignadas ás titorías en grupo, en horario presencial, exporei ao alumnado aspectos relativos á metodoloxía da materia e ao seguimento da mesma. Así mesmo, procurarei levar un seguimento individualizado de cada estudante, expondo os principios metodolóxicos que ha de rexer a análise do texto literario, así como os fundamentos da avaliación. Para realizar este seguimento personalizado, cada estudante terá asignadas as horas de contacto co profesor, de carácter obrigatorio, ademais daquelas *optativas que poida precisar. O alumnado semipresencial haberá de cumprir co mínimo de asistencia obrigatoria a titorías, fixadas pola coordinación de grao para este segundo cuatrimestre, ademais da posibilidade de asistir ás titorías que concerte comigo, de carácter potestativo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Titoría en grupo	O seguimento e a presentación de comentarios (parciais ou totais) de textos literarios entregados en clase, así como a resolución de dúbidas prácticas sobre os contidos da materia, serán avaliados tras a realización das titorías. Todo o alumnado matriculado na materia haberá de ter polo menos unha *tutoría en data convida co profesor.	10	A1 B1 C3 D6 A2 B2 C6 D8 A5 B5 C9 D9 B7 D10 D11 D12
Exame de preguntas de desenvolvemento	Nesta proba o alumnado haberá de desenrolar un tema, de acordo cos contidos da guía docente expostos e elaborados nas sesións presenciais.	20	A1 B1 C3 D6 A2 B2 C6 D8 A5 B5 C9 D9 B7 D10 D11 D12
Resolución de problemas	Nas clases prácticas o alumnado ha de realizar probas obrigatorias consistentes na aplicación de coñecementos sobre un texto literario, ben sexa de contido (para verificar a correcta comprensión das obras de lectura obrigatoria), como de diferentes aspectos expostos nas clases teóricas: métrica, retórica, etc. Terase en conta non só a correcta realización, senón tamén a corrección lingüística e a exposición oral. Será obrigatorio para o alumnado que opte pola avaliación continua haber realizado polo menos dous exercicios deste tipo ao longo do cuatrimestre.	20	A1 B1 C3 D6 A2 B2 C6 D8 A5 B5 C9 D9 B7 D10 D11 D12

Outras	Proba práctica, coincidente coa data do examen de preguntas de desenvolvemento, consistente na elaboración dun comentario literario completo dalgunha das obras analizadas nas sesións presenciais (no caso do alumnado que siga a avaliación continua) ou de calquera das lecturas obrigatorias do programa (para quen opten por avaliación única) e/ou unha ou varias cuestións de carácter práctico acerca de aspectos que o alumnado ha de contemplar sobre un texto literario (análise métrica, retórica, etc.).	50	A1 B1 C3 D6 A2 B2 C6 D8 A5 B5 C9 D9 B7 D10 D11 D12
--------	---	----	---

Outros comentarios sobre a Avaliación

En primeira edición de actas o alumnado ten dereito a elixir entre avaliación continua ou avaliación única, e a cualificación final, así como a tipoloxía das probas, resultará da aplicación do arriba exposto: así, na avaliación única, o exame, que será diferente e dará conta de todo o temario oficial, equivalerá ao 100% da cualificación. Terá lugar en data fixada pola Xunta de Facultade. Pola contra, para a segunda edición das actas (mes de xullo, en data oficial fixada pola Xunta de Facultade), así como para as posteriores convocatorias extraordinarias, tan só haberá a posibilidade de avaliación única, a través dun exame que combinará probas prácticas (especialmente comentarios literarios de textos extraídos das lecturas obrigatorias) e preguntas de carácter teórico.

Lémbrese a importancia, tanto para o exame escrito (proba de desenvolvemento e proba práctica en torno ao comentario literario de textos) como para a entrega dos traballos nas horas prácticas, da corrección lingüística. Así mesmo, a copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de proba levará a cualificación cun cero. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá das responsabilidades derivadas neste aspecto.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Gómez Redondo, F, **Historia de la métrica medieval castellana**, Cilengua, 2016

Lacarra, Mª J. y J. M. Cacho Blecua, **Historia de la literatura española. 1. Entre la oralidad y la escritura. La Edad Media**, Crítica, 2012

Rodríguez Cacho, Lina, **Manual de historia de la literatura española**, Castalia, 2016

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Literatura española do século XVI				
Materia	Literatura española do século XVI			
Código	V01G400V01932			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Candelas Colodrón, Manuel Angel			
Profesorado	Candelas Colodrón, Manuel Angel			
Correo-e	mcande@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estudo das principais obras da literatura española do século *XVI			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C9	Coñecemento de retórica e estilística.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D6	Capacidade de xestionar a información.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocrítica.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecemento dos principais fitos da literatura escrita en lingua española, con especial atención aos contextos socioculturais en que se producen.	A1	B1	C3	D2
	A2	B2	C6	D6
	A5	B5	C9	D8
		B7		D9
				D10
				D11
				D12

Contidos

Tema	
1. Panorama histórico cultural do século *XVI.	1.1. Feitos históricos relevantes. 1.2. Sociedade do século *XVI. 1.3. Economía do século *XVI. 1.4. Ideoloxía e cultura do século *XVI.

2. Humanismo. Renacemento. O influxo italiano.	2.1. O humanismo. 2.2. O renacemento. 2.3. A reforma relixiosa. 2.4. A literatura italiana.
3. A poesía do século *XVI.	2.1. A poesía castelá/ A poesía *italianizante. A poesía tradicional. *Romancero. O *Cancionero. 2.2. *Garcilaso de la Vega. 2.3. Fernando de Herrera 2.4. Frei Luís de León. 2.5. A poesía *ascética mística. 2.6. Outros poetas do século *XVI.
4. A ficción narrativa do século *XVI	4.1 As modalidades narrativas: as *novelle, libros de cabalaría, libros de pastores, libros *bizantinos, libros *picarescos. 4.2. O *Lazarillo. O relato *picaresco. 4.3. A Diana, de Jorge de *Montemayor. 4.4. A novela breve. O conto. 4.5. Cervantes.
5. A prosa de ideas. Diálogos renacentistas. Misceláneas. *Libri *facietiarum. A prosa *epistolar.	5.1. O diálogo da lingua. Juan de Valdés. 5.2. Diálogo de Mercurio e *Carón. Diálogo das cousas acaecidas en Roma. Alfonso de Valdés. 5.3. Antonio de *Guevara. 5.4. O *cróton. Exame de enxeños.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	2	3
Lección maxistral	22	0	22
Resolución de problemas	16	64	80
Titoría en grupo	6	24	30
Resolución de problemas	5	10	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	O día de comezo de curso explicaranse os pormenores nunha sesión dunha hora de duración.
Lección maxistral	Todos os temas terán unha exposición maxistral, de carácter xeral.
Resolución de problemas	Boa parte do curso dedicarase ao comentario e análise de textos literarios, de forma particular dos poemas de *Garcilaso ou de frei Luís de León.
Titoría en grupo	Cunha periodicidade *bisemanal, tratarei de pór en cuestión boa parte do desenvolvemento do curso, con consultas sobre o coñecemento e a capacidade crítica do alumnado.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Titoría en grupo	Con carácter mensual, haberá unha reunión co alumnado para comprobar o grao de transmisión dos coñecementos e da información proporcionada.
------------------	---

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Resolución de problemas	Un comentario e análise de texto. Escrito.	20	A1 A2 A5	B5 B7	C3 C6 C9	D2 D6 D8 D9 D10 D11 D12
Resolución de problemas	1. Un comentario e análise de texto. 2. Unha pregunta teórica sobre algún apartado do programa.	80	A1 A2 A5	B1 B2 B5 B7	C3 C6 C9	D2 D6 D8 D9 D10 D11 D12

Outros comentarios sobre a Avaliación

O exame final coincidirá co segundo dos exercicios. O que non fixo o primeiro exercicio deberá facelo nese momento.

Para a semipresencialidade, o alumno/a deberá porse en contacto co profesor para programar a avaliación. Esta consistirá basicamente en comentarios de textos (polo menos tres) e nun traballo orixinal de polo menos 30 folios (espazo simple, letra tipo *Garamond 12) sobre un apartado concreto do programa. Para a convocatoria de xullo o exame final terá a mesma estrutura.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Literatura española do século XVII/V01G400V01933

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Literatura española do século XVII/V01G400V01933

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Literatura: Introducción aos estudos literarios/V01G400V01104

Latín e literatura grecolatina/V01G400V01403

Historia e historiografía da lingua española/V01G400V01911

Literatura española medieval/V01G400V01931

Literatura medieval galego-portuguesa/V01G400V01921

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Literatura española do século XVII				
Materia	Literatura española do século XVII			
Código	V01G400V01933			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Montero Reguera, José Francisco			
Profesorado	Montero Reguera, José Francisco			
Correo-e	jmontero@uvigo.es			
Web	http://uvigo.academia.edu/Jos%C3%A9Montero			
Descrición xeral	Estudo, desde unha perspectiva histórica e filolóxica, dos principais autores e textos da literatura española do século XVII			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C9	Coñecemento de retórica e estilística.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D6	Capacidade de xestionar a información.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocrítica.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Conocimiento dos principais fitos da literatura escrita en lingua española durante o século XVII, con atención especial aos contextos socioculturais en que se producen	A1	B1	C3	D2
	A2	B2	C6	D6
	A5	B5	C9	D8
		B7		D9
				D10
				D11
				D12

Contidos

Tema

- 1.- Ao redor de 1600: unha república literaria en ebulición. Introducción xeral.
 - 2.- Os novos rumbos do teatro: un vello e nova arte de facer comedias.
 - 3.- A ficción en prosa: entre tradición e modernidade.
 - 4.- A poesía: unha visión de conxunto.
- 2.1.- Un testro en evolución
 - 2.2.- A festa teatral.
 - 2.3.- O teatro breve.
 - 2.4.- O auxe da Comedia nova
 - 2.5.- Interrelacións xenéricas
 - 3.1.- A revolución do Guzmán de Alfarache.
 - 3.2.- Unha literatura para entreter
 - 3.3.- A novela curta.
 - 4.1.- As novas canles métricas.
 - 4.2.- A revolución gongorina.
 - 4.3.- Selección de autores e textos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	30	0	30
Traballo tutelado	6	0	6
Resolución de problemas	6	82	88
Eventos científicos	2	0	2
Traballo	2	20	22

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Planificación e entrega de materiais complementarios que se desenvolverán con pormenor ao longo das clases.
Lección maxistral	Exposición sistemática e organizada dos contidos do curso polo profesor da materia.
Traballo tutelado	Resumos breves (dous, tres páxinas) desenvolvidos ou en forma de esquema, segundo os casos, de artigos relacionados cos contidos da materia, a razón de dúas ou tres por cada unidade temática, ata un máximo de 10 resumos). No seu momento indicaranse datas de entrega.
Resolución de problemas	Controis de lecturas obrigatorias; indicárase oportunamente a data de cada control.
Eventos científicos	Está prevista a asistencia dalgún especialista nos contidos do curso que impartirá unha conferencia ou charla ao alumnado da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	Atenderase persoalmente a todo o alumnado que o solicite en horario de titorías ou por cita previa acordada previamente por correo electrónico.
Lección maxistral	Atenderase persoalmente a todo o alumnado que o solicite en horario de titorías ou por cita previa acordada previamente por correo electrónico.
Traballo tutelado	Atenderase persoalmente a todo o alumnado que o solicite en horario de titorías ou por cita previa acordada previamente por correo electrónico.
Resolución de problemas	Atenderase persoalmente a todo o alumnado que o solicite en horario de titorías ou por cita previa acordada previamente por correo electrónico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballo tutelado	Entrega de resumos (4)	40	A1	B1	C3	D2
			A2	B2	C6	D6
			A5	B5	C9	D8
				B7		D9
						D10
Resolución de problemas	Control de lecturas obrigatorias (3)	40				D11
						D12
			A1	B1	C3	D2
			A2	B2	C6	D6
			A5	B5	C9	D8
				B7		D9
						D10
						D11
						D12

Traballo	Traballo e atención en clase	20	A1	B1	C3	D2
			A2	B2	C6	D6
			A5	B5	C9	D8
				B7		D9
						D10
						D11
						D12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Seguirase o procedemento de avaliación continua na primeira edición de actas (maio). Con todo, se algún alumno decide non seguilo, deberá indicalo expresamente na primeira semana de clase. Neste caso, débese presentar a exame de avaliación única que se realizará sobre o temario da materia na data establecida polo Decanato da Facultade de Filoloxía e Tradución de Vigo. Resto de edición de actas: avaliación única. O alumnado semipresencial seguirá este mesmo método; o 20% da avaliación correspondente a traballo e atención en clase substituirase por un máximo de tres seminarios en horario e data que acordaranse no seu momento.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Blecua, José Manuel, ed., **Poesía de la Edad de Oro II: Barroco**, Castalia,

Calderón de la Barca, Pedro, **El alcalde de Zalamea**, Castalia Didáctica,

Cervantes, Miguel de, **Entremeses**, BCRAE,

Cervantes, Miguel de, **Novelas ejemplares**, Penguin Books,

Cervantes, Miguel de, **Don Quijote de la Mancha**, BCRAE,

Lope de Vega, **Arte nuevo de hacer comedias**, Castalia / Cátedra / CSIC,

Lope de Vega, **El caballero de Olmedo**, Catedra,

Lope de Vega, **La Dorotea**, Cátedra / Castalia / BCRAE,

Ruiz de Alarcón, Juan, **La verdad sospechosa**, Castalia,

Rico, Francisco, dir., **Historia y crítica de la literatura española**, Crítica,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Literatura española dos séculos XVIII-XIX/V01G400V01934

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Literatura española do século XVI/V01G400V01932

Outros comentarios

Recoméndase pulcritude na expresión oral e escrita.

Manterase o contacto co alumnado por medio do correo electrónico. NON se utilizará a plataforma FAITIC

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Literatura española dos séculos XVIII-XIX				
Materia	Literatura española dos séculos XVIII-XIX			
Código	V01G400V01934			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Ribao Pereira, Montserrat			
Profesorado	Ribao Pereira, Montserrat			
Correo-e	ribao@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estudo das principais estéticas, autores e obras da literatura española dos séculos XVIII e XIX, con especial atención á análise dos textos.			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C9	Coñecemento de retórica e estilística.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D5	Capacidade de xerar novas ideas.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Planificar, estruturar e desenvolver ensaios escritos e presentacións orais en español formulando hipótese cunha metodoloxía apropiada para transmitir ideas eficaces, de acordo coas convencións académicas, e argumentando os razoamentos expostos	A1	B1	C3	D2
	A2	B2	C6	D5
	A5	B5	C9	D8
		B7		D10
				D11
Formular razoamentos críticos no ámbito do estudo literario co fin de adquirir métodos sólidos de análises, que transcendan a simple aproximación intuitiva aos textos obxecto de estudo.				D12
	A1	B1	C3	D2
	A2	B2	C6	D5
	A5	B5	C9	D8
		B7		D10
				D11
				D12

Mostrar sensibilidade cara ás achegas feitas polas mulleres á literatura e á cultura española, nos seus diferentes ámbitos xeográficos e culturais. Entender as funcións do canon, a súa formación e os seus axentes, e valorar as exclusións que xera.	A1 A2 A5	B1 B2 B5 B7	C3 C6 C9	D2 D5 D8 D10 D11 D12
Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar os datos relevantes dos estudos literarios para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre os temas destacados de índole social, científica ou ética.	A1 A2 A5	B1 B2 B5 B7	C3 C6 C9	D2 D5 D8 D10 D11 D12
Adquisición dos coñecementos necesarios para expresarse na lingua obxecto de estudo				
Adquisición dos coñecementos necesarios para expresarse na lingua obxecto de estudo				
Que as/os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado	A1 A2 A5	B1 B2 B5 B7	C3 C6 C9	D2 D5 D8 D10 D11 D12
Que o alumnado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.	A1 A2 A5	B1 B2 B5 B7	C3 C6 C9	D2 D5 D8 D10 D11 D12
Identificar, comprender e apreciar as principais contribucións da literatura española dos séculos XVIII e XIX, así como os parámetros estéticos vixentes en ambos os séculos e os posicionamentos teóricos e prácticos correspondentes.			C3 C6 C9	D2 D5 D8 D10 D11 D12

Contidos

Tema	
1.Século XVIII	1.1.Barroquismo. Ilustración. Neoclasicismo. Rococó. Prerromanticismo. 1.2.Poesía. 1.3.Prosa. Feijoo. Jovellanos. Cadalso. 1.4.Teatro. Moratín. García de la Huerta. Ramón de la Cruz.
2.Século XIX	2.1.Romanticismo. Realismo. Naturalismo 2.2.Teatro romántico. Duque de Rivas. Zorrilla. Alta comedia. Teatro realista. 2.3.Poesía. Rivas. Espronceda. Bécquer. Rosalía. 2.4.Prosa costumbrista. Periodismo. 2.5.Novela histórica romántica. Novela realista. O conto. Pardo Bazán. Clarín. Galdós.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	7	0	7
Resolución de problemas	4	27	31
Lección maxistral	30	30	60
Titoría en grupo	4	0	4
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	45	48

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	O alumnado desenvolve exercicios na aula baixo as directrices e supervisión do docente. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do alumnado, como os controis de lectura
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan exercicios relacionados co comentario de textos e análises das obras de lectura obrigatoria. O alumnado debe desenvolver a reflexión literaria de forma autónoma.

Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo alumnado.
Titoría en grupo	Entrevista que o alumnado mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. De asistencia obrigada para o alumnado semipresencial.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Nas horas de titoría alumnas e alumnos poderán consultar, de maneira personalizada, calquera dúbida que teñan, tanto sobre os contidos da materia como sobre as diferentes cuestións relativas ao desenvolvemento dos traballos. Os traballos realizados na aula e os exercicios resoltos na mesma contarán tamén, en todo momento, con esta atención personalizada. A atención por correo electrónico levará a cabo NAS MESMAS HORAS das titorías presenciais.
Resolución de problemas	Nas horas de titoría alumnas e alumnos poderán consultar, de maneira personalizada, calquera dúbida que teñan, tanto sobre os contidos da materia como sobre as diferentes cuestións relativas ao desenvolvemento dos traballos. Os traballos realizados na aula e os exercicios resoltos na mesma contarán tamén, en todo momento, con esta atención personalizada. A atención por correo electrónico levará a cabo NAS MESMAS HORAS das titorías presenciais.
Lección maxistral	Nas sesións presenciais alumnas e alumnos poderán consultar, de maneira personalizada, calquera dúbida que teñan, tanto sobre os contidos da materia como sobre as diferentes cuestións relativas ao desenvolvemento dos traballos. A atención por correo electrónico levará a cabo NAS MESMAS HORAS das titorías presenciais.
Titoría en grupo	Nas horas de titoría en grupo alumnas e alumnos poderán consultar, de maneira personalizada, calquera dúbida que teñan, tanto sobre os contidos da materia como sobre as diferentes cuestións relativas ao desenvolvemento dos traballos. A atención por correo electrónico levará a cabo NAS MESMAS HORAS das titorías presenciais.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballos de aula	Reflexión sobre as lecturas. Comentarios de texto. Controis de lectura.	30	A1 A2 A5	B1 B2 B5 B7	C3 C6 C9	D2 D5 D8 D10 D11 D12
Exame de preguntas de desenvolvemento	Unha ou varias preguntas teóricas ou a partir de textos que demostren a asimilación específica de contidos, a capacidade de síntese e a comprensión global dos movementos estéticos que se abordan na materia.	70	A1 A2 A5	B1 B2 B5 B7	C3 C6 C9	D2 D5 D8 D10 D11 D12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Alumnado presencial:

- Para optar á avaliación continuada será necesario asistir regularmente a clase. Quen falte catro ou máis días ás sesións presenciais deberá optar obrigatoriamente polo modo de avaliación única.
- Para ter dereito á avaliación continuada o alumnado debe realizar, obrigatoriamente, as actividades sobre cada tema que se proporcionarán en FAITIC e entregalas no prazo acordado, tamén a través da plataforma. Quere isto dicir que o alumnado que non entregue as actividades nas datas marcadas deberá presentarse, obrigatoriamente, á avaliación única.
- A nota resultante da avaliación continuada será a suma de ata un 30% do total polos comentarios, controis ou reflexións textuais realizados en clase e ata un 70% do total pola proba de resposta longa ou de desenvolvemento.
- A avaliación única consiste nunha proba global sobre a totalidade da materia do programa, nas datas fixadas pola Facultade.
- As datas para os controis de lectura e/ou comentarios de texto facilitaranse ao alumnado ao comezo das clases.
- A data do exame da convoatoria de maio (70% da cualificación para os que opten pola avaliación continuada e 100% para os que non) será a que fixe a Facultade.
- A data do exame da convocatoria de xuño/xullo (100% da cualificación en tódolos casos) será a que fixe a Facultade.

- En calquera caso, para superar a materia é imprescindible demostrar corrección lingüística e ortográfica. Non aprobará quen escriba con faltas de ortografía e/ou acentuación. Tampouco aprobará quen incorra en plaxio.

Alumnado semipresencial:

- Para optar á avaliación continuada é obrigatorio asistir á presentación da materia, o primeiro día de clase, e ás dúas sesións de tutoría, cuxa data se comunicará a través da plataforma FAITIC ao comezo do curso. Quere isto dicir que quen non asista á sesión de presentación e ás tutorías deberá optar pola avaliación única.
- Para ter dereito á avaliación continuada o alumnado debe realizar, obrigatoriamente, as actividades sobre cada tema que se proporcionarán en FAITIC e entregalas no prazo acordado, tamén a través da plataforma. Quere isto dicir que o alumnado que non entregue as actividades nas datas marcadas deberá presentarse, obrigatoriamente, á avaliación única.
- A nota resultante da avaliación continuada será a suma de ata un 30% do total polas actividades propostas na plataforma e ata un 70% do total pola proba de resposta longa ou de desenvolvemento.
- A avaliación única consiste nunha proba global sobre a totalidade da materia do programa, nas datas fixadas pola Facultade.
- A data do exame de maio (70% da cualificación para os que opten pola avaliación continuada e 100% para os que non) será a que fixe a Facultade. A asistencia a este exame é obligatoria
- A data do exame de xullo será a que fixe a Facultade. A asistencia a este exame será obligatoria cando haxa lugar.
- En calquera caso, para superar a materia é imprescindible demostrar corrección lingüística e ortográfica. Non aprobará quen escriba con faltas de ortografía e/ou acentuación. Tampouco aprobará quen incorra en plaxio..

Para o seguimento da materia é imprescindible que o alumnado acceda á plataforma FAITIC

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

AA.VV, **Antología de poesía y prosa del siglo XVIII (se facilitará en clase o en la plataforma TEMA).**,

Fernández de Moratín, Leandro, **El sí de las niñas**, Crítica,

García de la Huerte, Vicente, **Raquel**, Castalia,

Cruz, Ramón de la, **Sainetes (antología que se facilitará en clase o en la plataforma Tema,**

Saavedra, Ángel de, **Don Álvaro o la fuerza del sino**, Crítica,

AA.VV, **Antología de narrativa (en prosa y verso) romántica (se facilitará en clase o en la plataforma TEMA).**,

Bécquer, Gustavo Adolfo, **Rimas**, Cátedra,

Castro, Rosalía de, **En las orillas del Sar**, Castalia,

Pardo Bazán, Emilia, **Los pazos de Ulloa**, Crítica,

Pérez Galdós, Benito, **Misericordia**, Cátedra,

Alas, Leopoldo, **La Regenta**, Castalia,

Bibliografía Complementaria

Camarero, Manuel, et al., **Antología comentada de la literatura española. Siglo XVIII. / Antología comentada de la literatura española. Siglo XIX**, Castalia,

Alonso, Cecilio, **Historia de la Literatura Española. Vol 5. Hacia una literatura nacional. 1800-1900**, Crítica, 2010

Albiac, Dolores, **Historia de la Literatura Española. Vol 4. Siglo XVIII**, Crítica, 2011

García de la Concha, Víctor, dir., **Historia de la Literatura Española. Siglo XVIII (I y II)**, coord. G. Carnero, Espasa, 1995

García de la Concha, Víctor, dir., **Siglo XIX (I)**, coord. G. Carnero, Espasa, 1997

García de la Concha, Víctor, dir., **Siglo XIX (II)**, coord. L. Romero Tobar, Espasa, 1998

Recomendacións

Outros comentarios

É imprescindible ter votade de ler e gusto pola lectura dos clásicos dos séculos XVIII e XIX.

É fundamental ter/esforzarse en ter capacidade crítica fundamentada no estudo e no traballo cos textos.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Estética: Palabra e imaxe				
Materia	Estética: Palabra e imaxe			
Código	V01G400V01961			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Becerra Suárez, María del Carmen			
Profesorado	Becerra Suárez, María del Carmen			
Correo-e	cbecerra@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	(*)Los contenidos de la materia están distribuidos en dos partes: a) Introducción al estudio de la Estética y breve panorámica de su historia b) La estética de la imagen: estudio de los principales movimientos cinematográficos			

Competencias	
Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B3	Capacidade do estudantado no manexo das novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao campo dos estudos lingüísticos e literarios.
B5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
B6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
B9	Posuír as habelencias de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
C10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
C18	Capacidade para localizar, utilizar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e Internet.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D5	Capacidade de xerar novas ideas.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Adquirir conciencia do problema da diferenza estética e da ruptura coa tradición característica do presente	A2 B6 C10 D5 A5 C18 D10
Coñecemento dos máis relevantes movementos cinematográficos, integrándoos no contexto da historia social e política en que estes se producen	A1 B2 C3 D5 A2 B5 C6 A5 B6 C7 B9 C18

Capacidade para reflexionar sobre a estética das correntes cinematográficas de maneira que poida desenvolver unha actividade como crítico ou historiador.	A1 A5	C6 C7 C10 C18	D11
Capacidade para elaborar un traballo de investigación que aborde a análise dunha película, a obra dun director, unha corrente, etc., con garantía de rigor, acorde coas normas dunha investigación académica	A1 B3	C6 C7 C10	D2 D8 D10 D11 D12

Contidos

Tema	
1. La Estética	1.1. Concepto 1.2. Breve historia de la Estética
(*)2. La estética cinematográfica	(*)2.1 El lenguaje cinematográfico. 2.2 El montaje 2.3 El sonido
3. La estética y los movimientos cinematográficos	3.1. Los pioneros: los Lumière. Georges Méliès 3.2. El arte cinematográfico. Las vanguardias. 3.3. El surrealismo 3.4. El expresionismo 3.5. El cine soviético 3.5. La madurez del relato fílmico. El cine narrativo. David W. Griffith 3.6. El sonoro. El cine en la guerra y la posguerra. 3.7. Neorrealismo italiano 3.8. Cine español: Buñuel. Bardem. Berlanga 3.9. El cine clásico americano. 3.7. El nuevo arte cinematográfico. La nouvelle vague francesa 3.6. El Free cinema británico. El nuevo cine alemán 3.7. El Cinema Nuovo: Pasolino. Bertolucci 3.8. Renovación en Europa del Este: Wajda. Tarkovski 3.9. El nuevo cine español: Basilio Martín Patino. Mario Camus. Carlos Saura. Escuela de Barcelona: Gonzalo Suárez. Vicente Aranda. 3.10. Transformaciones en el cine norteamericano 3.11. Cine Latinoamericano. 3.12. Cine europeo y el nuevo Hollywood 3.13. Cine de la posmodernidad. Cine Dogma 3.14. Posmodernismo cinematográfico en España: Almodóvar.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	5	10	15
Estudo de casos	9	18	27
Traballos de aula	14	28	42
Resolución de problemas de forma autónoma	20	46	66

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	El profesor/a explicará en clase cada uno de los temas incluidos en el programa de la materia.
Estudo de casos	A medida que avance la explicación del programa los alumnos/as deberán resolver casos prácticos referidos a la identificación de los rasgos, formales y de contenido, característicos de la estética de cada movimiento cinematográfico, justificarlos con argumentos coherentes y compararlos con los que definen a otros movimientos ya estudiados. Se requiere participación activa.
Traballos de aula	Los estudiantes realizarán, a lo largo del curso y en grupo, dos trabajos que expondrán en el aula ante sus compañeros. Contarán con la ayuda del profesor/a.
Resolución de problemas de forma autónoma	Al finalizar el curso, cada alumno/a presentará oralmente un trabajo sobre alguno de los movimientos cinematográficos estudiados en clase. El trabajo deberá estar aplicado a uno o varios films. Una vez expuesto, será entregado al profesor/a que valorará la calidad y corrección en la expresión escrita. El alumno/a contará con la ayuda del profesor/a para la elaboración de este trabajo, en las horas de tutoría.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Los traballos de aula se realizarán en gruou. Cada grupo contará con la ayuda del profesor/a
Estudo de casos	El estudio de casos concretos se levará a cabo a lo largo del curso. Cada alumno/a habrá de resolver al menos uno de esos casos. Todos los alumnos contarán con la guía y colaboración del profesor/a

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Lección maxistral	Los contenidos teóricos se desenvolverán a lo largo del cuatrimestre, sempre apoyados en el visionado de planos, escenas o secuencias de películas o películas completas. Se recomenda asistencia y participación en clas	10 A2 A5	
Estudo de casos	Se valorará la capacidade de análisis y de traballo en grupo. Se valorará la expresión oral y escrita	30	C3 D2 C6 D5 C7 D12 C10
Traballos de aula	Se tendrá en cuenta la participación activa y la calidade de la expresión oral y escrita	15 A5	B2 D2 B3 D5 B5 D10 B6 B9
Resolución de problemas de forma autónoma	Se valorará la asimilación de los conocimientos adquiridos a lo largo del curso, la capacidade de análisis y la correcta utilización de los instrumentos metodolóxicos Se tendrá en cuenta la corrección en la expresión escrita	45 A1	B3 C6 D2 B5 C7 D5 B6 C18 D10 D11

Outros comentarios sobre a Avaliación

Aquellos alumnos/as que no hayan seguido la evaluación continua podrán realizar un examen final de la materia, una vez finalizadas las clases, en las fechas señaladas por el decanato, tanto en la convocatoria de junio como en la de julio.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

ALTMAN, RICK, **Los géneros cinematográficos**, Barcelona: Paidós,
 Bordwell, David y Thompson, Kristin, **El arte cinematográfico: una introducción**, Barcelona: Paidós,
 Bozal, Valeriano, **Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas I y II**, Madrid: Visor,
 Caparrós Lera, José María, **Historia del cine europeo : de Lumière a Lars von Trier**, Madrid: Rialp,
 Castro De Paz, José Luis, Pérez Perucha, Julio y Zunzunegui, Santos, (dirs.), **La nueva memoria. Historia(s) del cine español**, A Coruña: Vía Láctea,
 Eco, Umberto, **Historia de la belleza**, Barcelona: Lumen,
 Gubern, Román, **Historia del cine**, Barcelona: Lumen,
 Heredero, Carlos F. y Monterde, José Enrique, **En torno al Free Cinema: la tradición realista del cine británico**, Valencia: IVAC,
 QUINTANA, Angel,, **Cine italiano 1942-1961**, Barcelona: Paidós,
 Sánchez Noriega, José Luis, **Historia del cine (nueva edición)**, Madrid: Alianza Editorial,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Filosofía: Introducción ás ciencias humanas e sociais/V01G400V01103
 Historia: Historia das culturas ibéricas/V01G400V01201
 Literatura: Crítica literaria/V01G400V01205
 Literatura: Teoría da literatura/V01G400V01203

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Lingua e comunicación oral e escrita: español/V01G400V01302
 Lingua e comunicación oral e escrita: galego/V01G400V01301

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Retórica e poética/V01G400V01402

Sociolingüística/V01G400V01401

Análise das obras centrais do período Nós/V01G400V01923

Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-I/V01G400V01925

Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-II/V01G400V01927

Literatura española dos séculos XX-XXI/V01G400V01935

Literatura hispanoamericana II/V01G400V01937

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Prácticas textuais: Narración				
Materia	Prácticas textuais: Narración			
Código	V01G400V01962			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Fernández Álvarez, Manuel Santiago			
Profesorado	Fernández Álvarez, Manuel Santiago			
Correo-e	mffft@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Achegamento á produción e análise de textos narrativos			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
B6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
B8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C9	Coñecemento de retórica e estilística.
C17	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
D6	Capacidade de xestionar a información.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocrítica.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Desenvolver as habilidades de creación e de crítica narrativa	A1	B4	C3	D2
	A2	B6	C6	D3
	A5	B8	C9	D6
			C17	D8
				D9
				D10
				D11
				D12

Contidos

Tema	
1. A lexia como unidade narrativa.	Lexias activas e lexias descritivas. Tempo e espacio. Ritmo narrativo.
2. Acción e descrición. As potencialidades narrativas dos tempos verbais.	As potencialidades narrativas dos tempos verbais.
3. O diálogo. Diálogo de acción e diálogo de descrición. Os verba dicendi.	Diálogo de acción e diálogo de descrición. Os verba dicendi.
4. O estilo directo, indirecto e indirecto libre.	Definicións e prácticas.
5. O diálogo en estilo directo.	Estratexias técnicas e formais para o diálogo.
6. Tempo do discurso e tempo da historia.	Posibilidades e manexo.
7. Fenómenos derivados da combinación do tempo da historia e o tempo do discurso.	Definición e prácticas.
8. As historias encaixadas.	Exemplos e prácticas.
9. As modalidades do fio descriptivo.	Exercicios para traballar a descrición. A descrición de persoas.
10. Os procedementos de enunciación, focalización e os modos de narrador.	Exemplos e prácticas.
11. O conto, o relato, a novela, os contos entrelazados, a novela longa.	Exemplos e comentarios.
12. A morfoloxía do conto fantástico de Vladimir Propp.	Exemplos e prácticas.
13. A teoría narratolóxica de A. Greimas.	Exemplos e prácticas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	3	5
Lección maxistral	22	45	67
Traballo tutelado	2	25	27
Traballo	22	29	51

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Haberá unha sesión introdutoria ao conxunto da materia, de dúas horas de duración, con delimitación dos seus contidos, métodos, probas a realizar, textos que deben ler os alumnos, etc.
Lección maxistral	A docencia centrarase na exposición e análise exhaustiva arredor de trece núcleos conceptuais, dos que se irán derivando exercicios e engádegas de interese docente. Cada un destes núcleos conceptuais xerará unha serie de exercicios escritos que o alumnado deberá realizar pola súa conta, fóra e dentro de clase. Os ALUMNOS SEMIPRESENCIAIS poderán recibir orientacións sobre estes contidos nas titorías individuais (sexan presenciais ou remotas), indicaráselle a bibliografía que pode substituílas ou complementalas, e disporán en Faitic de material específico.
Traballo tutelado	Tratándose dunha materia que usa a escrita como método para a reflexión sobre a linguaxe e a ficción literaria, os traballos diarios e a súa exposición en clase serán un dos principais adobíos da materia. Ademais, o alumnado deberá presentar, como requisito sine qua non para ser avaliado, un texto escrito e comentado de colleita propia, seguindo as indicacións que se darán en clase.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma faitic ou outras.
Lección maxistral	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma faitic ou outras.
Traballo tutelado	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma faitic ou outras.
Probas	Descrición
Traballo	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma faitic ou outras.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Actividades introductorias	Haberá unha sesión introdutoria ao conxunto da materia, de dúas horas de duración, con delimitación dos seus contidos, métodos, probas a realizar, textos que deben ler os alumnos, etc.	7	A1 B4 C3 D2 A2 B6 C6 D8 A5 B8 C9 D10 D11 D12
Lección maxistral	A docencia centrarase na análise detallada e exhaustiva de trece núcleos conceptuais, dos que se irán derivando calas noutros asuntos adxacentes. En cada unha destas sesións ofrecerase un conxunto de exercicios a realizar polo alumnado, tan presencial como semi-presencial. Estes exercicios que serán comentados polo docente na segunda sesión semanal da materia serán un dos elementos centrais da avaliación. O alumnado semi-presencial deberá realizar igulamente estes exercicios que lle serán subministrados e comentados e corrixidos polo docente por calquera vía de comunicación telemática, nomeadamente o correo electrónico.	33	A1 B4 C3 D2 A2 B6 C6 D8 A5 B8 C9 D10 D11 D12
Traballo tutelado	Realizaranse comentarios de texto de numerosos fragmentos textuais ou culturais vinculados co programa. Cada estudante realizará eventualmente unha ou varias exposicións na aula sobre temas acordados co profesor. O alumnado semi-presencial deberá realizar igulamente estes exercicios que lle serán subministrados e comentados e corrixidos polo docente por calquera vía de comunicación telemática, nomeadamente o correo electrónico.	20	A1 B4 C3 D2 A2 B6 C6 D8 A5 B8 C9 D10 D11 D12
Traballo	Como colofón das actividades da materia o alumnado, tanto presencial como semipresencial, deberá presentar un texto escrito de autoría individual e comentado, segundo o método que será acordado ao longo do curso. Unha avaliación positiva neste apartado será conditio sine qua non para aprobar a materia.	40	A1 B4 C3 D2 A2 B6 C6 D8 A5 B8 C9 D10 D11 D12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Na avaliación de xullo, o alumnado, tanto presencial como semipresencial, deberá comparecer con todos os exercizos do curso realizados así como co o traballo final. Non haberá unha proba escrita da materia e poderá empregar a data oficial do exame, que aparecerá nos anuncios oficiais da Facultade, como hora e lugar para a entrega definitiva dos exercizos e traballo mencionados.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Courtes, Joseph, and Algirdas Julien Greimas., **Introducción a La Semiótica Narrativa Y Discursiva: Metodología Y Aplicación**, Hachette, 1980

Greimas, Algirdas Julien, **La Semiótica Del Texto: Ejercicios Prácticos: Análisis de Un Texto de Maupassant.**, 2, Paidós, 1993

Greimas, Algirdas Julien, and Joseph Courtés, **Semiótica: Diccionario Razonado de La Teoría Del Lenguaje.**, Gredos, 1982

Greimas, Algirdas Julien, Joseph Courtés, and Alceu Dias Lima, **Dicionário de Semiótica**, Cultrix, 1979

Reis, Carlos, and Centro de Literatura Portuguesa, eds, **Figuras Da Ficção**, Centro de Literatura Portuguesa, 2006

Reis, Carlos, Ana Cristina M. Lopes, and Ángel Marcos de Dios, **Diccionario de Narratología**, 2, Almar, 2002

Reis, Carlos, and Ángel Marcos de Dios, **Para Una Semiótica de La Ideología**, Taurus, 1987

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Prácticas textuais: Escritura dramática/V01G400V01964

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Literatura: Crítica literaria/V01G400V01205

Literatura: Teoría da literatura/V01G400V01203

Retórica e poética/V01G400V01402

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Xéneros				
Materia	Xéneros			
Código	V01G400V01963			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Becerra Suárez, María del Carmen			
Profesorado	Becerra Suárez, María del Carmen González Maestro, Jesús			
Correo-e	cbecerra@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	la materia aborda el estudio del concepto y de la historia de los géneros literarios, su clasificación y sus características más relevantes			

Competencias	
Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
B6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
B8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
B9	Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
C9	Coñecemento de retórica e estilística.
C10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D5	Capacidade de xerar novas ideas.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Unha mellor comprensión da *multiplicidad das formas artísticas hoxe no que deben á tradición e no que rompen con ela.	A1 B1 C3 D2
	A2 B5 C6 D5
	A5 B6 C7 D8
	B8 C9 D10
	B9 C10 D11
	D12
Comprender os aspectos básicos da dinámica vehicular.	

Contidos
Tema

1. Teoría de los géneros literarios.	1.1. Qué es un género literario: Idea y concepto. 1.2. Origen de los géneros literarios 1.3. Criterios para la clasificación de los géneros literarios. Tipologías
2. Historia de los géneros literarios.	2.1. La poética de los géneros literarios en la Antigüedad. 2.2. El carácter heterogéneo de la genología medieval. 2.3. Consolidación da poética clásica. los siglos XVI e XVII. 2.4. Del normativismo neoclásico al autoloxismo romántico 2.4.1. Hegel y su teoría de los géneros literarios desde el Materialismo Filosófico. 2.5. Hacia la poética moderna. Los géneros literarios en el siglo XX.
3. Géneros literarios líricos	3.1. Rasgos fundamentales de la lírica 3.2. Repertorio de géneros líricos
4. Géneros literarios narrativos	4.1 Rasgos fundamentales de la narrativa 4.2. La narrativa breve 4.3. La novela
5. Géneros literarios teatrales	5.1. Rasgos fundamentales del teatro 5.2. El teatro como manifestación transdiscursiva: Texto literario y espectáculo teatral. 5.3 Los signos teatrales 5.4. Repertorio de géneros teatrales

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	18	0	18
Traballos de aula	20	40	60
Presentación	10	40	50
Exame de preguntas obxectivas	2	20	22

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	(*)El profesor explicará los contenidos de la materia. A continuación, el alumnado deberá exponer preguntas, dudas, objeciones o cualquier otra consideración . Será valorada negativamente la pasividad en clase, o la ausencia de intervenciones.
Traballos de aula	(*)Trabajos de análisis literario de los textos presentados en las clases. Estos trabajos, así como las intervenciones orales respecto a los mismos, serán objeto de evaluación para el alumnado que siga la evaluación continua o alumnado presencial.
Presentación	(*)Exposición oral de los trabajos de la materia. Se valorara de forma específica la claridad expositiva y el uso correcto de los conceptos y contenidos, así como el uso y dominio de un registro lingüístico adecuado a la situación. Estos trabajos serán objeto de evaluación para el alumnado que siga la evaluación continua o alumnado presencial.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	
Presentación	
Traballos de aula	

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Lección maxistral	(*)Se valorara la atención y la capacidad para intervenir en las clases tras las exposiciones del profesor/a, proponiendo o rebatiendo ideas, o manifestando dudas o dificultades de comprensión. Será muy bien valorada la asistencia y participación del alumnado en las clases.	10	A2 B1 C3 D2 A5 B8 C6 D5 B9 C7 D8 C9 D10 C10 D11 D12

Traballos de aula	(*)Se valorará el resultado final del trabajo en el aula: la competencia discursiva y expositiva y la capacidad crítica. Se penalizará el plagio, El alumnado semipresencial está exento de este tipo de trabajos. En su caso, las pruebas correspondientes a los contenidos de este tipo de trabajos serán objeto del examen final.	10	A1 A2 A5	B1 B5 B6	C3 C6 C7	D2 D5 D8
				B8 B9	C9 C10	D10 D11
Presentación	(*)Se valorará la seriedad y el rigor, la originalidad y el uso adecuado y preciso de la lengua. Se valorarán los conocimientos adquiridos en clase. Será muy bien valorada la competencia expositiva y discursiva El alumnado semipresencial está exento de este tipo de trabajos. En su caso, las pruebas correspondientes a los contenidos de este tipo de trabajos serán objeto del examen final.	30	A1 A2 A5	B1 B8 B9	C3 C6 C7	D2 D5 D8
					C9 C10	D10 D11 D12
Exame de preguntas obxectivas	(*)El alumnado presencial podrá presentarse a esta prueba con el único objeto de mejorar la calificación obtenida en el curso, resultado de las pruebas en él realizadas. Para superar la materia, el alumnado semipresencial tendrá que presentarse a esta prueba obligatoriamente. La fecha y la hora de la prueba será fijada por el Decanato. En consecuencia, el 50% de la calificación atribuido a la prueba, cuando se trate de alumnos semipresenciales equivale al 100% de la calificación. No obstante lo anteriormente dicho, siempre podrán contemplarse situaciones particulares o excepcionales.	50	A1 A2 A5	B1 B5 B6	C3 C6 C7	D2 D5 D8
				B8 B9	C9 C10	D10 D11 D12

Outros comentarios sobre a Avaliación

INFORMACIÓN FUNDAMENTAL:

Recoméndase a todo o alumnado asistir á primeira clase do curso, e levar consigo a presente guía docente da materia.

As clases e os exames levarán a cabo conforme ao establecido na guía docente, e conforme aos horarios e disposicións establecidos pola Facultade de Filoloxía e Tradución da Universidade de Vigo.

Os cambios de grupo non están permitidos, e non son legais, nin válidos, a menos que se presente un documento impreso e asinado polo Decanato da Facultade de Filoloxía e Tradución *en el que se autorice o cambio.

ASISTENCIA A CLASE:

A asistencia a clase non é obrigatoria. Nin sequera é necesaria, como se indicou anteriormente. Todos os contidos están dispoñibles en internet, incluída a realización do exame final, nesta ligazón da Universidade de Vigo:
<http://mooc.campusdomar.es/courses/uvigo/h11002/2017/about>

Está obrigado a asistir ao 80% *delas clases o alumnado que decida libremente seguir a avaliación continua e someterse a 8 exames orais, individuais e públicos, que terán lugar, cada dúas semanas, ao final de cada tema. O alumnado que decida libremente acollerse á avaliación final está exento da asistencia a clase e de examinarse oralmente cada dúas semanas.

Advírtese, lémbrese e insístese en que a asistencia á primeira clase é absolutamente recomendable: a non asistencia á primeira clase implica que, automaticamente, e de modo irrevogable, o alumno ou alumna opta de forma voluntaria e consciente pola avaliación final para todos os efectos.

AVALIACIÓN:

A avaliación continua require a asistencia e presentación aos 8 exames orais, así como a súa realización en tempo e forma. A falta ou ausencia, polos motivos que sexan, a un só destes exames orais supón o paso automático á avaliación final para todos os efectos. Non haberá excepcións baixo ningún concepto..

A avaliación continua require a asistencia ao 80% das clases. A falta ou ausencia, polos motivos que sexan, a máis do 80% das clases supón o paso automático á avaliación final para todos os efectos. Non haberá excepcións baixo ningún concepto..

A asistencia aos exames orais implica a execución do exame oral: non se admite en tales sesións de exames a presenza de oíntes ou espectadores.

O profesor poderá rexistrar a asistencia presencial do alumnado que decida libremente seguir a avaliación continua, mediante a firma dun parte de asistencia, no que se fai constar nome e apelidos, DNI ou pasaporte e firma *autógrafa. A falsificación deste parte constitúe un delito sancionado polas leis administrativas, civís e/ou penais.

O profesor constatará a ausencia ou presenza do alumnado nas clases, pero, por razóns legais de protección de datos, non é competencia, nin debe selo, do profesor, coñecer as razóns, causas ou incidencias polas cales o alumnado asiste ou non agarraches ás clases. O profesor non manterá comunicacións, de ningún tipo, sobre a vida privada do alumnado, nin sobre as razóns, causas ou incidencias que determinen a presenza ou ausencia do alumnado nas clases. O que ocorre fose da aula non é competencia do profesor. Esíxese non informar o profesor das razóns polas que se agarraches ou non ás clases.

En consecuencia, a avaliación será continua para o alumnado que asista *presencialmente ao 80% das clases, o que implica non só presenza e asistencia, senón sobre todo a participación activa, intervencións adecuadas e pertinentes, e exposicións orais continuadas ao longo do curso.

A avaliación non será considerada como continua para o alumnado que non asista *presencialmente ao 80% das clases.

A asistencia pasiva ás clases, a asistencia muda, sen intervencións orais nin exposición de traballos, especialmente nas clases prácticas, será obxecto de cualificacións negativas. Esíxese ao alumnado unha implicación e unha participación explícitas nas clases. Esíxese ao alumnado que expoña preguntas, dúbidas e cuestións relacionadas cos contidos da materia. Esíxese ao alumnado que interveña activamente nas clases. Valorarase moi negativamente a presenza pasiva, muda ou inactiva ás clases.

A presenza pasiva ou inactiva nas clases de forma continuada suporá a suspensión da avaliación continua, para todos os efectos, pois os resultados de tal avaliación continua serán nulos. O profesor notificará formalmente a este alumnado o seu cesamento como estudante en réxime de avaliación continua, e o seu paso ao réxime de estudantes que han de someterse á avaliación final, a través dunha mensaxe de correo electrónico remitido con copia á persoa que coordina o grao.

Esixírase ao alumnado o uso e manexo de novas tecnoloxías: internet, consulta de vídeos e conferencias gravadas en vídeo, así como outros materiais que serán obxecto de avaliación tras a súa exposición e referencia nas clases. Para iso, o alumnado haberá de rexistrarse obrigatoriamente nesta plataforma da Universidade de Vigo:
<http://mooc.campusdomar.es/courses/uvigo/h11002/2017/about>

O alumnado poderá renunciar á avaliación continua. Se se renuncia á avaliación continua, ou non se *puedeseguir a avaliación continua por algunha razón, o alumno/a alumna deberá informar diso ao profesor, ben ao comezo do curso, ben a partir do momento en que o alumno ou alumna decida abandonar a avaliación continua.

O alumnado non está obrigado a seguir a avaliación continua, xa que as clases deste profesor grávanse, en 24 horas están dispoñibles en internet, e todos os materiais, recursos, documentos docentes e información do curso remítese sempre e puntualmente á totalidade do alumnado vía correo electrónico. Por tanto, insístease en que non é obrigatoria a asistencia presencial ás clases. Así mesmo, o profesor está sempre dispoñible para o alumnado, dentro do horario e calendario laborais, a través de internet e correo electrónico.

A avaliación continua comprende: 1) seguimento das sesións maxistras e preguntas na aula sobre o contido de tales sesións (10%); 2) presentacións, exposicións, intervencións e avaliacións orais en clase (10%); 3) traballos na aula (10%); e 4) prácticas en aulas de informática (10%).

O exame final supón o 60% *dela cualificación para quen sigan a avaliación continua, é dicir, para o alumnado presencial.

O exame final supón o 100% *dela cualificación para quen NON sigan a avaliación continua, é dicir, para o alumnado NON presencial.

Os exames orais poderán gravarse mediante rexistro audiovisual, sometido á Lei Orgánica de Protección de Datos en vigor.

Os exames orais terán un valor *ponderador, ben positivo, ben negativo, da nota obtida no exame final. En ningún caso un suspenso no exame final suporá a superación do curso, nin a obtención dun aprobado, aínda que os exames orais fosen positivos, ou moi positivos, en todo ou en parte. Un suspenso no exame final suporá un suspenso do curso.

A *codificación ou valoración da puntuación do exame informático, tipo test, será a seguinte (sempre sobre 100):

Sobresaliente (10): 100 puntos.

Sobresaliente (9): entre 96 e 99,99 puntos.

Notable (8): entre 91 e 95,99 puntos.

Notable (7): entre 86 e 90,99 puntos.

Aprobado (6): entre 81 e 85,99 puntos.

Aprobado (5): entre 75 e 80,99 puntos.

Suspense: entre 0,001 e 74,99 puntos.

Aviso importante: a nota final de referencia será a que figure na última columna de valoración decimal (non enteira ou ponderada), visible na plataforma informática, e resultante da media exacta, con numeración decimal, obtida tras a resposta a todas as preguntas. Non se tomará como referencia a numeración enteira, senón a numeración decimal, por razóns de precisión e de obxectividade..

Nos casos de renuncia á avaliación continua, ou de imposibilidade de seguimento da avaliación continua, o alumno / a alumna será avaliado / avaliada mediante unha proba única, que consistirá nun exame tipo test (cun valor do 100% sobre a nota final), que se realizará a través desta plataforma informática:

<http://mooc.campusdomar.es/courses/uvigo/h11002/2017/about>

O alumnado está obrigado a realizar o exame final da materia a través da plataforma MOOC indicada. E debe facelo 1) a partir do enderezo de correo electrónico que figura oficialmente na matrícula na Universidade de Vigo; 2) o seu nome e apelidos oficiais, como se mostra no seu pasaporte ou DNI nacional vixente; e 3) finalmente, no momento da inscrición no MOOC, informará o profesor, a través do correo electrónico, do seu rexistro na plataforma MOOC, indicando o seu nome oficial, apelidos e enderezo. De non atender oficialmente tales requisitos, a nota final en calquera das convocatorias, será de non presentado / non presentada.

O exame final realizarase a través da seguinte plataforma informática

<http://mooc.campusdomar.es/courses/uvigo/h11002/2017/about>

A plataforma para a realización do exame final estará aberta e dispoñible para a súa realización desde o comezo do curso ata a data e hora sinaladas pola Facultade de Filoloxía e Tradución como data e hora límites do termo do exame. Cumprido o prazo establecido oficialmente pola Facultade de Filoloxía e Tradución, a plataforma pecharase, e a cualificación de cada alumno ou alumna quedará rexistrada.

O exame final supón o 100% da cualificación a partir da segunda convocatoria (xullo) incluída. O alumnado que suspenda a primeira convocatoria terá que repetir de novo o exame, e rexistrarse de novo na plataforma informática cun novo correo electrónico. O exame da segunda convocatoria realizarase durante o día e a hora sinalados para ese efecto pola Facultade de Filoloxía e Tradución.

EXAME DA CONVOCATORIA DE XULLO

O exame da convocatoria de xullo realizarase a través da seguinte plataforma informática, aberta exclusivamente durante a hora e o día sinalados para ese efecto pola Facultade de Filoloxía e Tradución:

<http://mooc.campusdomar.es/courses/uvigo/h11002/2017/about>

CÓDIGO DE HONRA E CONSECUENCIAS LEGAIS (CIVÍS E / Ou PENALS) no uso informático da plataforma da plataforma informática da Universidade de Vigo:

O alumnado debe prestar moita atención a estas disposicións, e non *transgredirlas baixo ningún concepto, porque, de facelo, a súa acción poderá ser obxecto de consecuencias legais de tipo administrativo, civil e / ou penal.

Todo o alumnado rexistrado na plataforma certifica que seguirá o seguinte código de honra:

1. Rexistrareime utilizando unicamente unha conta (nunca máis dunha)/dunha) e non permitirei que ninguén máis utilice o meu nome de usuario e/ou contrasinal. Non crearei unha conta de perfil falsa nin *suplantaré a identidade de terceiros.
2. As miñas respostas ás actividades e exames serán o resultado do meu traballo como alumno de cada un dos cursos que realice.
3. Non facilitarei nin compartirei con ninguén as solucións de *autoevaluacións, test, exames e/ou calquera outro tipo de actividade dos cursos das que dispoña (nin as xeradas por min, nin aquelas oficiais ás que poida ter acceso).
4. A miña participación nos debates será respectuosa e abstereime de realizar comentarios con contido *difamatorio ou ameazador; que inclúa actividades ilegais ou que incite a outros a cometer as ditas actividades; que infrinja os dereitos de propiedade intelectual doutros, incluídos, pero non limitados a dereitos de autor, marcas ou segredos comerciais; que conteña linguaxe ou contido audiovisual obsceno; que nalgún modo dane a outros Usuarios ou visitantes; que viole en calquera modo a lexislación vixente de aplicación local, autonómica, nacional ou internacional; que ataque a vulnerabilidade de calquera sistema ou rede; que rompa ou eluda as medidas de seguridade; que interfira ou afecte a calquera Usuario, servidor ou rede, por exemplo, mediante o envío dun virus, *spam, mensaxería masiva a calquera outro usuario, ao sitio, servizos, ou espazos dos cursos.

5. Este código de honra pode ser revisado e actualizado en calquera momento baixo o criterio da Universidade de Vigo e / ou do profesor, conforme ás Leis actuais do Estado Español. Todos os cambios realizados entrarán en vigor no mesmo momento no *quesean publicados, o que implica que, ao acceder á Plataforma, o usuario acepta as modificacións efectuadas que poderá consultar en todo momento neste apartado.

O incumprimento do código da honra, en calquera punto, supón a cualificación automática de suspenso na convocatoria nese momento vixente.

DISPOSICIÓN FINAIS

O alumnado queda obrigado a ler con atención a guía docente, e a interpretar de forma correcta e coherente todas as informacións dadas polo profesor, tanto oralmente en clase como *escriturariamente a través do correo electrónico, e a preguntar e consultar directamente ao profesor, en calquera momento, todas as súas dúbidas e cuestións respecto diso. Así mesmo o alumnado queda obrigado a non difundir falsos testemuños sobre as informacións dadas polo profesor, en clase, en *tutorías ou por correo electrónico, nin atribuír ao profesor informacións que este non dese, proferido ou escrito de forma *fehaciente e probada. O profesor poderá requirir en tales casos ao alumnado a documentación *probatoria correspondente, a fin de verificar o fundamento das súas afirmacións, así como emprender accións legais contra quen, coas súas declaracións, poidan incorrer en presuntos delitos contra a honra, a intimidade e a propia imaxe do profesor (*Art. 8.1, Constitución Española).

O alumnado queda obrigado a respectar as disposicións da guía docente, e absterase en todo momento de expor ou de esixir, a título persoal ou individual, e en prexuízo do resto de *l alumnado, ou de calquera persoas, solucións aos seus problemas particulares que violenten, *transgredan ou quebranten o estipulado na guía docente, so pena de incorrer en presuntas irregularidades ou ilegalidades administrativas, sancionadas pola Lei en calquera supostos de posible corrupción administrativa, ao incorrer nas súas declaracións, escritos ou comunicacións dirixidas ao profesor en presuntos delitos de provocación e/ou indución á corrupción administrativa (*Art. 18.1. do Código Penal e lexislación complementaria, edición actualizada a 11 de abril de 2016). O Código Penal (*Art. 18.1) advirte que [a provocación existe cando directamente incítase [...] á *perpetración dun delito].

Se algún alumno ou alumna expón a este profesor a comisión de actos que este profesor, no exercicio de administración pública, como funcionario do Estado, ten prohibido proporcionar, advírtese que tal alumno ou alumna será denunciado por tales feitos de forma inmediata e automática alí onde corresponda, con todas as consecuencias legais que isto supón.

Advírtese que se entende por corrupción administrativa o xénero de delitos que se cometen no exercicio dun cargo público e que se clasifican xuridicamente nos termos *codificados pola Lei. En termos simples, corrupción administrativa é o abuso de poder público para obter e/ou xerar beneficios particulares.

Hai dúas categorías moi diferentes de corrupción administrativa: a primeira acontece cando os actos corruptos cométese "de acordo coas regras" e a segunda cando as operacións desenvólvense "en contra das regras". No primeiro caso, un funcionario está a recibir un beneficio de parte dun particular por levar a cabo algo que debe facer, segundo dispoño a lei. No segundo caso, cométese actos de corrupción para obter servizos que o funcionario ten prohibido proporcionar.

O profesor fará uso do correo electrónico para comunicarse co alumnado con fins docentes, académicos e pedagóxicos, a efectos informativos, e segundo considéreo oportuno, de modo que o propio profesor non se obriga, en ningún momento, nin baixo ningún concepto, a responder a aqueles correos electrónicos do alumnado que, polas razóns *quesea, este profesor considere que non procede responder.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bal, Mieke, **Teoría de la narrativa: una introducción a la narratología**, 1, Cátedra, 2009

García Barrientos, J.L., **Tiempo y drama**, 1, CSIC, 1991

García Berrio, Antonio y Huerta Calvo, Javier, **Los géneros literarios: sistema e historia**, 2, Cátedra, 1995

Maestro, Jesús G., **Crítica de los géneros literarios en el Quijote. Idea y concepto de género en la investigación literaria**, 1, Academia del Hispanismo, 2009

Bibliografía Complementaria

Alonso de Santos, J.L., **La escritura dramática**, 1, Castalia, 1998

Coy, Javier y De la Hoz, Javier (eds.), **Estudios sobre los géneros literarios**, 1, Ediciones Universidad de Salamanca, 1984

García Viñó, Manuel, **Teoría de la novela**, 1, Ánthropos, 2005

Utrera Torremocha, Mª Victoria, **Estructura y Teoría del verso libre**, 1, CSIC, 2010

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Prácticas textuais: Escritura dramática/V01G400V01964

Prácticas textuais: Narración/V01G400V01962

Prácticas textuais: Poesía/V01G400V01965

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Literatura: Crítica literaria/V01G400V01205

Literatura: Teoría da literatura/V01G400V01203

Literatura comparada/V01G400V01404

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Prácticas textuais: Escritura dramática				
Materia	Prácticas textuais: Escritura dramática			
Código	V01G400V01964			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Luna Selles, Carmen			
Profesorado	Luna Selles, Carmen			
Correo-e	virginials@uvigo.es			
Web	http://http://http://litespfft.wordpress.com/			
Descrición xeral	Achegamento aos conceptos, elementos e mecanismos que interveñen na composición dun texto teatral. Ademais, analizará o uso destes recursos dramatúrxicos en paradigmáticas obras do teatro. A teoría e a análise serán combinados cun forte compoñente práctico.			

Competencias	
Código	
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
C9	Coñecemento de retórica e estilística.
D1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocrítica.

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Al final del curso, el alumnado deberá ser capaz de crear estructuras, personajes y diálogos sólidos y eficaces al escribir un texto teatral clásico.	A4	C6 C7 C9	D1
Contará con importantes herramientas para crear historias en distintos medios y explorar en diferentes estilos narrativos	B8		D1 D8 D9

Contidos	
Tema	
Algunhas consideracións sobre o texto teatral.	-A dramaturxia e o dramaturgo. -Breve historia das regras do teatro desde a súa orixe grecolatino ata o século XX. -Formas dramáticas, épicas e de vangarda.
Os resortes da imaxinación e o texto teatral.	-Percepción, imaxinación e memoria.
Aspectos técnicos para crear un texto teatral.	-Tema -Personaxes -Modalidades discursivas -Espacialidade -Temporalidade -Estrutura -Xénero -Ideolecto

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	20	4	24

Traballo tutelado	0	30	30
Resolución de problemas	20	48	68
Debate	8	20	28

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Presentaranse en clase os conceptos e mecanismos fundamentais do modelo aristotélico na escritura dramática e as distintas obras craves do teatro universal para analizar, posteriormente, en clase, as súas estruturas e o uso dos elementos dramáticos.
Traballo tutelado	Aplicaranse os coñecementos explicados e discutidos en clase para construír breves historias con estruturas sólidas, personaxes complexos e diálogos solventes. Os traballos serán lidos e discutidos en clase.
Resolución de problemas	Realizaranse dúas probas individuais en clase: unha pregunta teórica sobre os conceptos explicados e unha proba creativa propondo unha serie de premisas.
Debate	Realizaranse debates sobre os conceptos explicados en clase e os traballos dramáticos realizados polo alumnado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O alumnado contará nas horas de tutoría da profesora coas indicacións necesarias para facer a escrita dramática asignada.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Lección maxistral	explicación dos conceptos fundamentais de dramaturxia.	10	A4	C6 C7 C9	
Traballo tutelado	Realización de textos dramáticos de curta duración que serán lidos en clase e comentados tanto pola profesora como polos compañeiros en base aos coñecementos adquiridos.	60		C6 C7 C9	D8
Resolución de problemas	Realizaranse dúas probas individuais en clase: unha pregunta teórica sobre os conceptos explicados e unha proba creativa propondo unha serie de premisas.	20	A4	B8 C6 C7 C9	D1 D8 D9
Debate	Debates sobre os textos dramáticos realizados tanto individualmente como en grupo, nos que participarán de forma activa tanto a profesora co alumnado. Serán lidos en clase e debatidos para a reescritura e perfeccionamento das súas historias	10		C7	D9

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado semipresencial terá que asistir a horas de *tutorías unha vez ao mes previa cita coas titoras. Presentará diversas reseñas (4) das obras da bibliografía que se sinalarán na primeira tutoría. Disporá dun cartafol na plataforma Faltic para seguimento da materia e entrega de traballos. Realizará un texto dramático que será presentado en clase para o seu debate e reelaboración final. A entrega do texto dramático final terá lugar ao final do cuadrimestre coincidindo coa data oficial fixada pola Facultade para a avaliación única.

Dado o carácter práctico desta signatura, a asistencia (80%) é requisito para a avaliación continua. Serán valoradas, coa porcentaxe indicados, as diferentes probas sinaladas arriba. A entrega do texto dramático final terá lugar ao final do cuadrimestre coincidindo coa data oficial fixada pola Facultade para a avaliación única.

O alumnado que non supere a convocatoria de xuño terá que entregar un texto dramático coincidindo coa data fixada pola Facultade para a avaliación de xullo e catro apuntas da bibliografía.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Alonso de Santos, José Luis, **La escritura dramática**, Castalia,
Pavis, Patrice, **Diccionario del teatro**, Editorial Paidós,
McKee, Robert, **El guión**, Alba Editorial,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Prácticas textuais: Narración/V01G400V01962

Prácticas textuais: Novos formatos/V01G400V01966

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Lingua portuguesa III				
Materia	Lingua portuguesa III			
Código	V01G400V01981			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua de impartición	Outros			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Teixeira Nogueira, Carlos Manuel			
Profesorado	Teixeira Nogueira, Carlos Manuel			
Correo-e	carlosnogueira1@sapo.pt			
Web				
Descrición xeral	Pretende-se que os(as) alumnos(as) adquiram conhecimentos intermédios de Língua Portuguesa até ao nível B2 do Marco Comum Europeu de Referência das Línguas, junto com conhecimentos sobre as culturas de expressão portuguesa no mundo. Aviso importante para estudantes Erasmus: O ensino de Língua Portuguesa na UVigo está dirigido a pessoas que têm o Galego e/ou o Castelhana como línguas maternas, de maneira que a progressão é rápida. Não se recomenda a inscrição a estudantes Erasmus que não tenham já um nível B2 nestas línguas e, como mínimo, um nível B1 alto em Língua Portuguesa.			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
B6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
B9	Posuír as habelencias de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
B10	Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, aínda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
C1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
C2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
C10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
D6	Capacidade de xestionar a información.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocrítica.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Ao final do curso o aluno terá domínio da língua portuguesa no que se refere ao nível B2 do QECRL.

A1	B1	C1	D2
A2	B4	C2	D3
A5	B6	C6	D6
	B9	C7	D8
	B10	C10	D9
			D10
			D11
			D12

Ao final do curso o aluno terá uma prática oral com fluidez em nível formal e informal do idioma.

Contidos	
Tema	
Conteúdos gramaticais	Conteúdos gramaticais relacionados com o nível B2 do Marco Comum Europeu de Referência das Línguas.
Conteúdos lexicais	Revisão dos conteúdos lexicais de Língua Portuguesa II. Conteúdos lexicais relacionados com o nível B2 do Marco Comum Europeu de Referência das Línguas. Continuação e aprofundamento dos conteúdos de Língua Portuguesa II sobre correspondência formal e falsos amigos.
Conteúdos pragmáticos	Revisão dos conteúdos de Língua Portuguesa II sobre falsos amigos e expressões idiomáticas; apresentações temáticas; argumentação; narrativa breve.
Conteúdos avançados de cultura lusófona	Continuação e aprofundamento dos conteúdos de Língua Portuguesa II sobre: História de Portugal; História do Brasil; História dos países africanos lusófonos; História da literatura lusófona; música e arte nas culturas lusófonas atuais; sistemas políticos dos países lusófonos; outros aspetos culturais da lusofonia. Elementos de tradução e cultura.
Conteúdos de tradução	Tradução de idiomatismos, falsos amigos e frases soltas.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	8	20	28
Resolución de problemas	7	20	27
Traballos de aula	5	15	20
Outros	13	24	37
Eventos científicos	3	0	3
Probas de resposta curta	2	4	6
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	10	12
Práctica de laboratorio	5	5	10
Outras	3	4	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Sessões teóricas: explicações teóricas gramaticais; exercícios gramaticais e de civilização lusófona. Os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS poderão receber orientações sobre estes conteúdos nas tutorias individuais (sejam presenciais ou à distância). Indicar-se-lhes-á a bibliografia que pode substituir ou complementar essas tutorias; e disporão em Fatic de material específico.
Resolución de problemas	Sessões práticas: exercícios práticos de produção escrita e oral, e revisão de deveres. Nas tutorias, os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS receberão indicações sobre os trabalhos que deverão realizar em vez destas atividades.
Traballos de aula	Sessões práticas: exercícios gramaticais e revisões que requerem uma preparação prévia por parte dos alunos. Trabalho em grupo: interação através de exercícios práticos de produção escrita e oral. Nas tutorias, os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS receberão indicações sobre os trabalhos que deverão realizar em vez destas atividades.
Outros	Atividades relacionadas com os trabalhos propostos.
Eventos científicos	Assistência a conferências, filmes, seminários ou outras atividades relacionadas com o conteúdo da disciplina. Nas tutorias, os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS receberão indicações sobre os trabalhos que deverão realizar em vez destas atividades.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Mediante comunicación electrónica, ofrecer-se-á também atención para asuntos que não possam ser resolvidos presencialmente ou que, pela sua natureza, possam ser tratados de modo mais eficaz eletronicamente. No caso dos alunos semipresenciais, oferecer-se-á atención personalizada mediante comunicación electrónica (correio electrónico, plataformas docentes, videoconferência, etc.), mas recomenda-se recorrer à comunicação presencial sempre que seja possível.
Traballos de aula	Mediante comunicación electrónica, ofrecer-se-á também atención para asuntos que não possam ser resolvidos presencialmente ou que, pela sua natureza, possam ser tratados de modo mais eficaz eletronicamente. No caso dos alunos semipresenciais, oferecer-se-á atención personalizada mediante comunicación electrónica (correio electrónico, plataformas docentes, videoconferência, etc.), mas recomenda-se recorrer à comunicação presencial sempre que seja possível.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Resolución de problemas	Exercícios orais e escritos breves a realizar durante as aulas.	20	A1 A2	C1
Traballos de aula	Realização/apresentação de vários trabalhos - individuais ou em grupos, sobre temas diversos (gramática, léxico, pragmática e cultura lusófona).	25	A1 B4 B10	D3 D6 D11 D12
Probas de resposta curta	Uma prova escrita sobre conteúdos de civilização lusófona e sobre elementos de tradução e cultura portuguesa (a realizar em novembro).	20	A5	
Exame de perguntas de desenvolvemento	Prova escrita sobre os conteúdos teórico-práticos vistos durante o curso. O exame realizar-se-á na última aula.	15	B1	D3 D6 D9 D10 D10
Práctica de laboratorio	Diferentes exercícios práticos orais a realizar nas aulas. Exercícios de tradução oral. Prova oral individual (última semana de aulas).	20	B1	D10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os(as) alumnos(as) deberán escolher, de forma obrigatória, nas duas primeiras semanas do quadrimestre em questão, entre duas opções: um sistema de avaliação contínua (cf. supra descrição em "avaliación") ou um sistema de avaliação única.

Recomenda-se optar pelo primeiro sistema (avaliação contínua), uma vez que se trata do ensino de uma língua estrangeira. É muito recomendável participar com regularidade nas aulas. Quem não tiver a possibilidade de assistir a um mínimo de 80% das aulas deve comunicá-lo ao professor. A não realização de provas ou exercícios parciais, previstos pelo sistema de avaliação contínua, terá como consequência a reprovação, com uma classificação de 0 (zero) valores.

A avaliação única, cuja data será indicada no calendário oficial da FFT, consiste numa prova escrita, seguida de outra prova oral que se realizará no mesmo dia (em salas de aula contíguas). A avaliação única será valorada da seguinte forma:

1. Prova escrita teórico-prática: 75% da classificação final.
2. Prova oral: 25% da classificação final. Esta prova será gravada em formato áudio e a participação nela pressupõe que o/a estudante autorize a gravação.

Quem faltar sem justificação a uma das duas provas será reprovado com uma classificação de 0 (zero) valores na mesma.

Para obter uma classificação positiva na cadeira, é necessário aprovar em ambas as provas (escrita e oral). Em caso de reprovação numa das duas provas, a/o estudante terá de repetir tanto a prova escrita como a oral em julho.

Os mesmos critérios de avaliação serão aplicados na segunda edição das atas (julho). Neste caso, a data da prova escrita será a data indicada no calendário oficial da FFT (<http://fft.webs.uvigo.es/horarios-curso-academico>). A prova oral realizar-se-á no mesmo dia, imediatamente a seguir ao exame escrito. É preciso superar ambas as provas para obter uma classificação positiva na cadeira.

A cópia ou o plágio nos respectivos exames de avaliação contínua ou única serão penalizados com uma classificação de 0 (zero) valores.

Recomenda-se a todas e a todos os estudantes, independentemente do sistema de avaliação escolhido, a assistência regular às aulas e às horas de atendimento como, também, a consulta dos materiais e informações específicos na plataforma de teledocência Faitic.

Estudantes inscritos na modalidade semipresencial

Os estudantes inscritos na modalidade semipresencial podem assistir a uma sessão de atendimento semanal. Recomenda-se assistir de forma regular.

Os estudantes que se incorporem a este sistema a partir das últimas convocatórias de inscrição devem contactar o professor rapidamente, para que possam recuperar os temas já abordados desde setembro.

A aprendizagem semipresencial de língua portuguesa requer uma rotina de trabalho individual, muita disciplina, assim como um horário e hábitos diários de leitura e de audição em língua portuguesa.

A avaliação contínua das pessoas inscritas em modo semipresencial implica a realização de exercícios indicados pelo professor através ou da plataforma FAITIC ou por e-mail, dentro dos prazos indicados, e, na medida das possibilidades de cada um/a, a assistência regular às horas de atendimento previstas para este grupo de estudantes.

Quem não puder realizar os exercícios programados dentro dos prazos terá que realizar os exames escrito e oral da avaliação única (cf. descrição supra).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ciberdúvidas da Língua Portuguesa,

Dicionário e Tradução,

Dicionário Priberam da Língua Portuguesa,

únior, Joaquim Mattoso Câmara, **Estrutura da Língua Portuguesa**, Vozes, 1989

Coimbra, Isabel, e Coimbra, Olga, **Gramática Ativa 2**, Lidel, 2012

Cunha, Celso e Lindley Cintra, **Nova Gramática do Português Contemporâneo**, 6, Lexikon Editorial, 2013

Bibliografía Complementaria

Dicionário Temático da Lusofonia, Porto Editora, 2010

Machado, José Barbosa, **Introdução à História da Língua e Cultura Portuguesas**, Edições Vercial, 2009

Corrector ortográfico e sintáctico,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Segundo idioma estranxeiro IV: Portugués/V01G180V01406

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Idioma moderno: Segundo idioma estranxeiro II: Portugués/V01G180V01207

Outros comentarios

Um bom nível de língua galega ajudará na compreensão desta cadeira.

A leitura e a audição de textos em língua portuguesa ajudam a aumentar o léxico e a fluidez no uso da língua portuguesa. No processo de avaliação ter-se-á em conta não só a pertinência e qualidade do conteúdo das respostas, mas também a correção linguística.

Aviso importante para estudantes Erasmus: O ensino de Língua Portuguesa na UVigo está dirigido a pessoas que têm o Galego e/ou o Castelhana como línguas maternas, de maneira que a progressão costuma ser rápida. Por isso, não se recomenda a inscrição a estudantes Erasmus que não tenham já um nível B1 nestas línguas e, como mínimo, um nível B1 alto em Língua Portuguesa.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Lingua portuguesa IV				
Materia	Lingua portuguesa IV			
Código	V01G400V01983			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Outros			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Teixeira Nogueira, Carlos Manuel			
Profesorado	Teixeira Nogueira, Carlos Manuel			
Correo-e	carlosnogueira1@sapo.pt			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Pretende-se que os alumnos adquiram conhecimentos intermédios de Língua Portuguesa até ao nível C1 do Marco Comum Europeu de Referência das Línguas, junto com conhecimentos sobre as culturas de expressão portuguesa no mundo. Aviso importante para estudantes Erasmus: O ensino de Língua Portuguesa na UVigo está dirigido a pessoas que têm o Galego e/ou o Castelhana como línguas maternas, de maneira que a progressão é rápida. Não se recomenda a inscrição a estudantes Erasmus que não tenham já um nível B2 nestas línguas e, como mínimo, um nível B2 alto em Língua Portuguesa.			

Competencias	
Código	
A1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
B6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
B9	Posuír as habelencias de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
B10	Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, aínda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
C1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
C2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
D6	Capacidade de xestionar a información.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocrítica.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Adquirir coñecementos en nivel intermedio alto de lingua portuguesa. Nivel C1 do Marco Común Europeo de Referenncia das Linguas.	A1 A2 A5	B1 B6 B9 B10	C1 C2	D2 D3 D6 D8 D9
Adquirir coñecemento sobre os países lusófonos: aspectos culturais (superiores ao nivel C1 do MCERL).	A1 A2 A5	B1 B6 B9 B10		D3 D6 D8 D9 D10 D11 D12
Saber traducir expresións idiomáticas do portugués ao español e ó gaegol.	A5	B4 B6		D6 D8

Contidos

Tema	
Conteúdos gramaticais	Revisão dos conteúdos da cadeira Língua Portuguesa III. Conteúdo gramatical relacionado com o nível C1 do Marco Comum Europeu de Referência para o ensino de Línguas. Elementos do português no Brasil e na África lusófona.
Conteúdos lexicais	Revisão dos conteúdos lexicais da cadeira Língua Portuguesa III; Léxico relacionado com os âmbitos económico, jurídico e técnico-científico; Léxico literário; Léxico do português no Brasil e na África lusófona.
Conteúdos pragmáticos	Revisão dos conteúdos da cadeira Língua Portuguesa III; Expressão espontânea; Organização, articulação e coesão do discurso; Redação de textos de extensão média a longa sobre temáticas diversas.
Conteúdos avançados de cultura lusófona	Continuação e aprofundamento dos conteúdos da cadeira Língua Portuguesa III: Português sobre: História de Portugal; História do Brasil; História dos países africanos lusófonos; História da literatura lusófona; música e arte nas culturas lusófonas atuais; sistemas políticos dos países lusófonos; outros aspetos culturais da lusofonia. Aprofundamento dos elementos de tradução e cultura.
Conteúdos de tradução	Tradução ptes/gl de idiomatismos, falsos amigos e frases curtas contextualizadas com apoio nos principais corretores ortográficos e demais ferramentas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	10	24	34
Resolución de problemas	12	63	75
Traballos de aula	12	9	21
Eventos científicos	6	0	6
Probas de resposta curta	2	6	8
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	0	3
Práctica de laboratorio	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Sessões teóricas: explicações teóricas gramaticais; exercícios gramaticais e de civilização lusófona. Os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS poderão receber orientações sobre estes conteúdos nas tutorias individuais (sejam presenciais ou à distância). Indicar-se-lhes-á a bibliografia que pode substituir ou complementar essas tutorias; e disporão em Faltic de material específico.
Resolución de problemas	Sessões práticas: exercícios práticos de produção escrita e oral e revisão de exercícios. Nas tutorias, os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS receberão indicações sobre os trabalhos que deverão realizar em vez destas atividades.
Traballos de aula	Sessões práticas: exercícios gramaticais e revisões que requerem uma preparação prévia por parte dos alunos. Trabalho em grupo: interação através de exercícios práticos de produção escrita e oral. Nas tutorias, os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS receberão indicações sobre os trabalhos que deverão realizar em vez destas atividades.

Eventos científicos	Assistência a conferências, filmes, seminários ou outras atividades relacionadas com os conteúdos da matéria. Nas tutorias, os ALUNOS SEMIPRESENCIAIS receberão indicações sobre os trabalhos que deverão realizar em vez destas atividades.
---------------------	---

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Mediante comunicação eletrónica, ofrecer-se-á também atenção para assuntos que não possam ser resolvidos presencialmente ou que, pela sua natureza, possam ser tratados de modo mais eficaz eletronicamente. No caso dos alunos semipresenciais, oferecer-se-á atenção personalizada mediante comunicação eletrónica (correio eletrónico, plataformas docentes, videoconferência, etc.), mas recomenda-se recorrer à comunicação presencial sempre que seja possível.
Traballos de aula	Mediante comunicação eletrónica, oferecer-se-á também atenção para assuntos que não possam ser resolvidos presencialmente ou que, pela sua natureza, possam ser tratados de modo mais eficaz eletronicamente. No caso dos alunos semipresenciais, oferecer-se-á atenção personalizada mediante comunicação eletrónica (correio eletrónico, plataformas docentes, videoconferência, etc.), mas recomenda-se recorrer à comunicação presencial sempre que seja possível.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Lección maxistral	Exposición de conteúdos e observação da atenção e participação dos/das estudantes.	15	A1 A2
Resolución de problemas	Exercícios orais e escritos breves a realizar nas aulas.	15	A1 A2
Traballos de aula	Realização / apresentação de trabalhos vários em grupos ou individuais sobre temas diversos (gramática, léxico, pragmática e cultura lusófona).	25	A1 A2
Probas de resposta curta	Uma prova escrita sobre conteúdos de civilização lusófona e sobre elementos de tradução e cultura (a realizar em março).	15	A1 A2
Exame de perguntas de desenvolvimento	Prova escrita sobre os conteúdos teórico-práticos vistos durante o curso. O exame realizar-se-á na última aula.	20	A1 A2
Práctica de laboratorio	Diferentes exercícios práticos orais a realizar nas aulas. Exercícios de tradução oral. Prova oral individual (última semana de aulas). No caso do regime semipresencial, os alunos também têm de estar presentes no dia do exame.	10	A1 A2

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os(as) alunos(as) deverão escolher, de forma obrigatória, nas duas primeiras semanas do quadrimestre em questão, entre duas opções: um sistema de avaliação contínua (cf. supra descrição em "avaliación") ou um sistema de avaliação única.

Recomenda-se optar pelo primeiro sistema (avaliação contínua), uma vez que se trata do ensino de uma língua estrangeira. É muito recomendável participar com regularidade nas aulas. Quem não tiver a possibilidade de assistir a um mínimo de 80% das aulas deve comunicá-lo ao professor. A não realização de provas ou exercícios parciais, previstos pelo sistema de avaliação contínua, terá como consequência a reprovação, com uma classificação de 0 (zero) valores.

A avaliação única, cuja data será indicada no calendário oficial da FFT, consiste numa prova escrita, seguida de outra prova oral que se realizará no mesmo dia (em salas de aula contíguas). A avaliação única será valorada da seguinte forma:

1. Prova escrita teórico-prática: 75% da classificação final.
2. Prova oral: 25% da classificação final. Esta prova será gravada em formato áudio e a participação nela pressupõe que o/a estudante autorize a gravação.

Quem faltar sem justificação a uma das duas provas será reprovado com uma classificação de 0 (zero) valores na mesma.

Para obter uma classificação positiva na cadeira, é necessário aprovar em ambas as provas (escrita e oral). Em caso de reprovação numa das duas provas, a/o estudante terá de repetir tanto a prova escrita como a oral em julho.

Os mesmos critérios de avaliação serão aplicados na segunda edição das atas (julho). Neste caso, a data da prova escrita será a data indicada no calendário oficial da FFT (<http://fft.webs.uvigo.es/horarios-curso-academico>). A prova oral realizar-se-á no mesmo dia, imediatamente a seguir ao exame escrito. É preciso superar ambas as provas para obter uma classificação positiva na cadeira.

A cópia ou o plágio nos respectivos exames de avaliação contínua ou única serão penalizados com uma classificação de 0 (zero) valores.

Recomenda-se a todas e a todos os estudantes, independentemente do sistema de avaliação escolhido, a assistência regular às aulas e às horas de atendimento como, também, a consulta dos materiais e informações específicos na plataforma de teledocência Faitic.

Estudantes inscritos na modalidade semipresencial

Os estudantes inscritos na modalidade semipresencial podem assistir a uma sessão de atendimento semanal. Recomenda-se assistir de forma regular.

Os estudantes que se incorporem a este sistema a partir das últimas convocatórias de inscrição devem contactar o professor rapidamente, para que possam recuperar os temas já abordados desde setembro.

A aprendizagem semipresencial de língua portuguesa requer uma rotina de trabalho individual, muita disciplina, assim como um horário e hábitos diários de leitura e de audição em língua portuguesa.

A avaliação contínua das pessoas inscritas na modalidade semipresencial implica a realização de exercícios indicados pelo professor através ou da plataforma FAITIC ou por e-mail, dentro dos prazos indicados, e, na medida das possibilidades de cada um/a, a assistência regular às horas de atendimento previstas para este grupo de estudantes.

Quem não puder realizar os exercícios programados dentro dos prazos terá que realizar os exames escrito e oral da avaliação única (cf. descrição supra).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ciberdúvidas da Língua Portuguesa,

Dicionário Priberam da Língua Portuguesa,

Cunha, Celso e Lindley Cintra, **Nova Gramática do Português Contemporâneo**, 6, Lexikon Editorial, 2009

Cristóvão, Fernando (dir. e coord.), **Dicionário Temático da Lusofonia**, Texto Editores, 2005

Duarte, Gonçalo, **Histórias de bolso : 21 contos de autores lusófonos anotados para estrangeiros / escolha dos textos, anotações e exercícios**, Lidel, 2016

Bibliografía Complementaria

Dicionários on-line de idiomas,

Corrector ortográfico e sintáctico,

Júnior, Joaquim Mattoso Câmara, **Estrutura da Língua Portuguesa**, Vozes, 1989

Machado, José Barbosa, **Introdução à História da Língua e Cultura Portuguesas**, Edições Vercial, 2009

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Língua portuguesa III/V01G400V01981

Outros comentarios

Um bom domínio da língua galega facilita a aquisição rápida de um nível C1 de Língua Portuguesa. A leitura e a audição de textos em língua portuguesa ajudam a aumentar o léxico e a fluidez no uso da língua.

No processo de avaliação ter-se-á em conta não só a pertinência e qualidade do conteúdo das respostas, mas também a correção linguística.

Aviso importante para estudantes Erasmus: O ensino de Língua Portuguesa na UVigo está dirigido a pessoas que têm o Galego e/ou o Castelhano como línguas maternas, de maneira que a progressão é rápida. Não se recomenda a inscrição a estudantes Erasmus que não tenham já um nível B2 nestas línguas e, como mínimo, um nível B2 alto em Língua Portuguesa.